

Na vědomost se všem dává
celkem nová, čerstvá zpráva:
ČEKÁ NA VÁS HRAVÁ ŠKOLKA.

Vstupte do ní - kluk i holka.
Všude hračky a smích dětí,
slunce tu i v zimě svítí.
Kolem květy, hodně stromů,
nikomu se nechce domů.

Základní škola a Mateřská škola Rasošky

**ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM
PRO PŘEDŠKOLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ**

„Smějeme se se sluníčkem“

ŠVP PV je zpracován v souladu s obecně platnými právními předpisy a jeho základním východiskem je Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání z roku 2004.

Datum vydání: 28. 8. 2015

Účinnost programu: cca 5 let

Program byl projednán na pedagogické radě dne: 27. 8. 2015

Program byl projednán se zřizovatelem dne: 27. 8. 2015

Zpracoval: Milena Jonešová, ved.učitelka s kolektivem MŠ

Platnost: od 1.září 2015.

ŠVP se může dotvářet v průběhu platnosti dle aktuálních podmínek a potřeb.

Aktualizace: 26.8.2022

-----
starosta obce

ředitelka ZŠ a MŠ

Identifikační údaje o škole

Název školy: Základní škola a Mateřská škola Rasošky

Adresa školy : 552 21 Rasošky 172

Zřizovatel : Obec Rasošky, zastoupená starostou p. Oldřichem Rezkem

Ředitelka právního subjektu : Ing. Monika Zmítková

Vedoucí učitelka MŠ: Šárka Jechová, DiS.

IČO: 75016559

Telefon : 491 810 613

e-mail : ms.rasosky@seznam.cz

Kapacita MŠ: 51 dětí

Počet tříd: 2

Provoz školy: 6.30 – 16.30 hodin

Mateřská škola Rasošky, Rasošky 172 je od 1.1.2003 součástí právního subjektu ZŠ a MŠ Rasošky.

Motto:

„Všechno má určenou chvíli
a veškeré dění pod nebem má svůj čas:
Je čas rození i čas umírání,
čas sázet i čas trhat,
je čas zabíjet i čas léčit,
čas bořit i čas budovat,
je čas plakat i čas smát se,
čas truchlit i čas poskakovat,
je čas kameny rozhazovat i čas kameny sbírat,
čas objímat i čas objímání zanechat,
je čas hledat i čas ztrácet,
čas opatrovat i čas odhazovat,
je čas roztrhávat i čas sešívat,
je čas mlčet i čas mluvit,
je čas milovat i čas nenávidět,
čas boje i čas pokoje.
Všechno má určenou chvíli
a veškeré dění pod nebem má svůj čas.“

(z knihy Roberta Fulghuma: Od začátku do konce)

Cíl předškolního vzdělávání

Cílem předškolního vzdělávání je dovést dítě na konci předškolního období k tomu, aby v rozsahu svých osobních předpokladů a možností získalo věku přiměřenou fyzickou, psychickou i sociální samostatnost a základy kompetencí důležitých pro jeho další rozvoj a učení, pro jeho celý život a celoživotní vzdělávání.

Cíl naší mateřské školy

Čas dětství je čas radostný, bezstarostný a šťastný – čas veselý. Takové dětství bychom přáli všem dětem a to je i cílem naší práce. Ale je také čas poznávání, hledání, objevování, čas her a přátelství, čas prvních samostatných krůčků. Udělejme si na naše děti čas.

Zaměříme se na plnohodnotné využití času, který je nám odměřen ke společným hrám, k tomu něco nového poznávat, objevovat, něco nového se naučit. Na všechno v životě máme přidělen jistý čas – na hru, odpočinek i spánek. I dětství má svůj omezený, ničím nenahraditelný a nevratný čas.

Nikdy čas nevrátíme, nikdy nemůžeme dohonit, co jsme jednou zameškali.

Čas strávený v mateřské škole je pro děti velkým přínosem, neboť jak uvádí Robert Fulghum:

„Všechno, co opravdu potřebuju znát,
jsem se naučil v mateřské školce.“

Obecná charakteristika školy

1. Historie

V roce 1977 byla zahájena adaptace budovy bývalé školy a vybudována nová přístavba, tím vznikla dvoutrídni mateřská škola, která byla postavena občany obce Rasošky. Slavnostně byla otevřena 2.12.1979. Do dvou tříd nastoupilo 57 dětí.

Mateřská škola se nachází v centru obce na pěkném klidném místě obklopeném zahradou.

Vzhledem k malému počtu dětí bylo v září 1992 jedno oddělení zrušeno a mateřská škola se stala jednotřídní. V tomto roce započaly nové úpravy staré části budovy a byl znovu otevřen první stupeň základní školy.

V září 2001 se naše mateřská škola stala opět dvoutrídni.

Od 1.1.2003 jsme sloučeny v jeden právní subjekt se ZŠ a ŠJ Rasošky.

V měsíci květnu až srpnu 2004 prošla budova mateřské školy rozsáhlou rekonstrukcí s kapacitou 48 dětí s celodenním provozem.

Od školního roku 2008/2009 je kapacita 52 dětí, což je maximum vzhledem k prostorám školy.

V červenci 2010 došlo v naší MŠ k havárii na vodovodním řádu. S likvidací následků proběhly zároveň i některé úpravy a tím mohla být kapacita navýšena na 55 dětí. Od školního roku 2019/2020 nám byla hygienou snížena kapacita na 51 dětí.

2. Typ školy

Školu tvoří jedna přízemní budova, ve které jsou dvě šatny, dvě třídy, dvě umývárny. V létě 2013 byla budova MŠ částečně zateplena a celá budova dostala novou fasádu. Zároveň byla zrekonstruována střecha celé budovy.

Lehátka každý den rozkládáme v 2. třídě. Objekt je obklopen prostornou pěknou zahradou s dostatkem zeleně. Zahrada je vybavena dvěma pískovišti s plastovými sedáky a novými sítěmi, prolézací housenkou, velkou dřevěnou sestavou se dvěma skluzavkami, dvěma houpadly, kolotočem, trampolínou, velkou kreslicí tabulí, mlhovištěm na sprchování, stříkací chobotnicí, košem na basketbal, sadou na tenis a fotbal, hracím altánkem a terasou se stolečky a lavičkami, které jsou nově zrenovované. Při pěkném počasí zde děti nejenom svačí a obědvají, ale také plní různé úkoly ze vzdělávacích činností. Od jara do podzimu se snažíme, pokud nám počasí dovolí, veškerou hravou a vzdělávací činnost směřovat na školní zahradu. Z tohoto důvodu jsme zřídili pro děti i venkovní WC.

Mezi velice oblíbené u dětí patří stolování na terase nebo pod jabloní.

Do budoucna bychom chtěli zlepšit vzhled školní zahrady.

Pobyt venku tráví naše děti i v okolí naší školy – pole, lesík, rybník, fotbalové hřiště, sportovní hřiště s umělým povrchem apod.

3. Třídy a jejich uspořádání

Škola je dvoutřídní. Zařazování do tříd je ovlivněno věkovým složením dětí daného školního roku. V 1. třídě se většinou vzdělávají děti mladší a starší, ve 2. třídě se vzdělávají děti starší, předškolní a děti s odkladem školní docházky. Toto uspořádání se nám při práci s dětmi osvědčilo nejvíce. Témata a podtémata jsou stejná, ale náročnost úkolů a činností se liší dle věku dítěte, což je nejvíce patrné v převážně týdenních přípravách jednotlivých tříd.

Názvy tříd a jejich charakteristika:

1. třída - Trpaslíčci

Do této třídy se přijímají děti zpravidla od dvou do čtyř a půl let. Zaměřujeme se na nenásilnou adaptaci dětí na prostředí mateřské školy, získávání prvních sociálních kontaktů, doplňujeme rodinnou výchovu, smysluplně obohacujeme denní program dětí a poskytujeme odbornou péči. Důraz je kladen zejména na spontánní hru, rozvoj sebeobslužných činností, pohybových dovedností, poznávacích procesů, komunikaci a osamostatňování se. V oblasti sebeobsluhy dítěte, zajištění bezpečnosti a individuálních potřeb pomáhá učitelce chůva.

Třída je rozdělena na hrací část s kobercem, výtvarný koutek a jídelnu, kde obědvají i děti z 2. třídy Sluníček. Nevýhodou je oddělené sociální zařízení a absence stálé ložnice. Děti po obědě odpočívají ve 2. třídě, kde se musí každý den rozkládat lehátka. Pokud odpočívá větší počet dětí, rozkládají si matrace na koberci také v 1. třídě.

2. třída - Sluníčka

Do třídy docházejí děti ve věku čtyř a půl až šest let a děti s odkladem školní docházky. U dětí se snažíme vytvářet základy pro celoživotní učení i základy pro schopnost jednat v duchu lidských i etických hodnot, postupně připravovat děti pro plynulý přechod do základní školy. Úroveň nabídky činností je již náročnější, navazuje na předchozí dovednosti, zkušenosti a návyky. Děti mají možnost uplatnit svou vlastní tvořivost a samostatně tak dojít k vlastnímu poznání všemi smysly. Jsou vedeny k dodržování pravidel bezproblémového soužití, která si vždy společně vytvoříme.

Ve třídě je v rámci možností omezeného prostoru a nutnosti každý den rozkládat lehátka vytvořeno několik koutků, které si děti samy pojmenovávají. Alespoň v jednom z těchto koutků se nám podařilo zachovat možnost nechat si na zemi rozpracované stavby. Na ostatní výrobky, které chtějí děti zachovat a případně se k nim vracet, máme určené místo. Nevýhodou je oddělené sociální zařízení.

Provoz školy

Provozní doba mateřské školy je od 6:30 do 16.30 hod.

V 1. třídě je zapsaných 25 dětí, ve 2. třídě 26 dětí. Kapacita naší školy je 51 dětí. Provoz mateřské školy o prázdninách je řešen ve spolupráci s ředitelkou právního subjektu, zřizovatelem a vzhledem k tomu, že jsme malá školka, tak i s rodiči dětí (s každým rodičem je osobně jednáno).

Podmínky vzdělávání

1. Věcné podmínky

Ve všech místnostech školy jsou nová plastová okna opatřena žaluziemi. Žaluzie v oknech umožňují regulovat intenzitu slunečního záření.

Obě třídy jsou vybaveny převážně novým nábytkem.

Dětský nábytek, tělocvičné náčiní, zdravotně hygienické zařízení jsou přizpůsobeny antropometrickým požadavkům, odpovídají počtu dětí, jsou zdravotně nezávadné, bezpečné a estetické.

Vybavení pomůckami, hračkami, materiály, náčiním a různými doplňky odpovídá počtu dětí i jejich věku. 2. třídu jsme dovybavili dvěma staršími počítači pro užívání dětí, které nám zprostředkoval Královéhradecký kraj. Vše je průběžně doplňováno a obnovováno v závislosti na věku dětí (i mladších tří let – leporela, pěnová puzzle, vkládačky dřevěné i pěnové, navlékání větších dřevěných korálků apod.), učitelky plně využívají všech pomůcek k plnění ŠVP PV.

Většina hraček, pomůcek a doplňků je umístěna tak, aby je děti dobře viděly, mohly si je samostatně brát a zároveň uklízet na správné místo.

Prostory jsou vyzdobeny pracemi učitelek a dětí, které se tak podílejí na úpravě celé školy.

Na budovu školy navazuje školní zahrada, zpevněná terasa. Zahrada je vybavena tak, aby umožňovala dětem rozmanité pohybové a další aktivity. Pravidelně ročně jsou prováděny technické kontroly.

Všechny vnitřní i venkovní prostory mateřské školy splňují bezpečnostní a hygienické normy dle platných předpisů pro děti od tří let.

Vzhledem k tomu, že jsou přijímány i děti mladší tří let, v oblasti bezpečnosti byly vytvořeny bezbariérové únikové cesty, v umývárně sniženy 2 vodovodní baterie a 2 umyvadla, z dosahu dětí odstraněny předměty, u kterých hrozí nebezpečí vdechnutí nebo spolknutí. V umývárně byly dávkovače s mýdlem nahrazeny mýdly v síťkách (děti nemají sílu zmáčknout dávkovač).

2. Živospráva

Živospráva dětí v mateřské škole je plně vyhovující, dětem je poskytována plnohodnotná a vyvážená strava dle předpisů. Je zachována vhodná skladba jídelniček, dodržována zdravá technologie přípravy pokrmů a nápojů, děti mají stále k dispozici ve třídě dostatek tekutin a mezi jednotlivými podávanými pokrmy jsou dodržovány vhodné intervaly. Nenutíme násilně děti do žádného jídla.

Je zajištěn pravidelný denní rytmus a řád, který je však současně natolik flexibilní, aby umožňoval v průběhu dne přizpůsobit činnosti potřebám a aktuální situaci, aby bylo možné reagovat na neplánované události v životě MŠ. Vzhledem k tomu, že pracovníce ŠJ připravují dopolední svačiny a oběd i pro žáky ZŠ a cizí strávníky, jsme při stolování částečně časově omezovali. Před začátkem každého školního roku tento

problém řešíme s vedoucí ŠJ a vedením školy, zatím ale bezúspěšně.

Děti jsou každodenně a dostatečně dlouhou dobu venku dle počasí.

V denním programu je respektována individuální potřeba aktivity, spánku a odpočinku jednotlivých dětí, dětem je nabízen program ke zkrácení odpočinku. Donucovat děti ke spánku na lůžku je nepřijatelné.

Učitelky se chovají podle zásad zdravého životního stylu a poskytují tak dětem přirozený vzor.

3. Psychosociální a psychohygienické podmínky

Tyto podmínky jsou také plně vyhovující, děti i dospělí se cítí v prostředí MŠ příjemně, spokojeně, jistě a bezpečně. Již při zápisu dětí do MŠ jsou děti a rodiče vítáni učitelkami a zaměstnanci školy a seznamují se s prostředím a všemi prostorami naší školy.

Pedagogové respektují potřeby dětí, reagují na ně a napomáhají v jejich uspokojování. Nenásilně a citlivě navozují situace klidu, pohody a relaxace. Děti nejsou neurotizovány spěchem a chvatem. Děti si mohou nechat své hry rozehrané, mají možnost hry a činnosti dokončit nebo je včas upozorňujeme na potřebu jejich dokončení. Všechny děti mají rovnocenné postavení a žádné z nich není zvýhodňováno. Volnost a osobní svoboda dětí je dobře vyvážená. Děti se učí pravidlům soužití, dostává se jim jasných a srozumitelných pokynů. Děti jsou seznamovány s jasnými pravidly chování ve skupině tak, aby se ve třídách vytvořil kolektiv dobrých kamarádů, kde jsou všichni rádi.

Pedagogický styl, jakým jsou děti vedeny, je podporující, sympatizující, projevuje se empatickou a naslouchající komunikací pedagoga s dětmi. Zbytečné organizování dětí z obavy o časové prostoje je vyloučeno, tak jako podporování nezdravé soutěživosti dětí. Je uplatňován pedagogický styl s nabídkou, který počítá s aktivní spoluúčastí dětí.

Vzdělávací nabídka odpovídá mentalitě předškolního dítěte a potřebám jeho života. Pedagog se vyhýbá negativním slovním komentářům, dostatečně chválí, oceňuje a vyhodnocuje konkrétní projevy a výkony dítěte. Svoji práci si dítě hodnotí samo nebo děti mezi sebou.

Ve vztazích mezi dospělými i mezi dětmi se projevuje vzájemná důvěra a tolerance, kamarádství, ale i zdvořilost a vzájemná podpora. Dospělí se chovají spolehlivě.

U dětí mladších tří let se zaměřujeme především na začlenění a soužití s kolektivem ostatních dětí, na hrubou motoriku, hygienické návyky a sebeobsahu. Při práci s těmito mladšími dětmi uplatňujeme co nejvíce individuálního přístupu.

4. Organizační chod

Denní řád je dostatečně pružný, umožňuje reagovat na individuální možnosti dětí, na jejich aktuální potřeby. Do denního programu jsou pravidelně zařazovány řízené pohybové aktivity. Pedagogové se plně věnují dětem a jejich vzdělávání, aby nacházely potřebné zázemí, klid a soukromí.

Při vstupu dítěte do mateřské školy je uplatňován individuální přístup učitelky, aby se dítě co nejdříve adaptovalo.

Děti mají dostatek prostoru pro spontánní hru, aby ji mohly dokončit nebo se k ní

později vrátit. Veškeré aktivity jsou organizovány tak, aby se děti zapojovaly do organizace činností a pracovaly svým tempem.

Jsou vytvářeny podmínky pro individuální, skupinové i frontální činnosti, děti mají možnost se realizovat ve velkých i malých skupinách.

Plánování činností vychází z potřeb a zájmů dětí, vyhovuje individuálním vzdělávacím potřebám dětí. Jsou vytvářeny vhodné podmínky pro plnění motivačních celků v každé třídě.

Nejsou překračovány stanovené počty dětí ve třídách, spojování tříd je maximálně omezeno.

5. Řízení mateřské školy

Povinnosti, pravomoci a úkoly všech pracovníků jsou jasně vymezeny.

Vytváříme funkční informační systém, a to jak uvnitř MŠ, tak navenek – obecní zpravodaj, webové stránky, hlášení v obecním rozhlase, plakáty a informovanost rodičů učitelkami jednotlivých tříd, schránka důvěry pro rodiče. Vzhledem k tomu, že jsme malá škola, mají rodiče možnost se informovat nebo nám sdělovat svá přání nebo připomínky o schůzkách, konzultačních hodinách, akcích pro rodiče nebo každý den při předávání dítěte.

Vedoucí učitelka zapojuje spolupracovníky do řízení mateřské školy, ponechává jim dostatek pravomocí a respektuje jejich názor. Podporuje a motivuje spoluúčast všech členů týmu na rozhodování o zásadních otázkách školního programu.

Vedoucí učitelka vyhodnocuje práci všech zaměstnanců, podporuje jejich vzájemnou spolupráci – pedagogický sbor pracuje jako tým. Chystáme se zvat ke spolupráci i rodiče, zapojíme je do projektu “Smějeme se se sluníčkem”.

Plánování je funkční a budeme se opírat o předchozí analýzu a využívat zpětnou vazbu.

Vedoucí učitelka vypracovává ŠVP ve spolupráci s ostatními členy pedagogického týmu.

MŠ pracuje dle pokynů ředitelky právního subjektu, spolupracuje se zřizovatelem, ZOD Rasošky a dobrovolnými organizacemi obce. Dále také s odborníky poskytujícími pomoc zejména při řešení individuálních výchovných a vzdělávacích problémů dětí – PPP a SPC v Náchodě a krátce se ZŠ a MŠ logopedickou v Choustníkově Hradišti.

Záměry:

- Pravidelná aktualizace webových a facebookových stránek
- Zhotovit informační a propagační předměty pro rodiče, děti i zaměstnance (informační letáček, kšiltovky, medaile pro předškoláky...)
- Vést učitelky k sebereflexi
- Podporovat profesní růst učitelek

6. Personální a pedagogické zajištění

Všichni pedagogové mají potřebnou odbornou kvalifikaci. Všichni pracují na základě jasně vymezených a společně vytvořených pravidel. Dle finančních možností se sebevzdělávají, ke svému vzdělávání přistupují aktivně. Vedoucí učitelka sleduje a podporuje další růst profesních kompetencí všech pedagogů (včetně své osoby), vytváří podmínky pro jejich další systematické vzdělávání (musí se ale řídit pokyny ředitelky a finančními prostředky).

Služby pedagogů jsou organizovány tak, aby byla vždy a při všech činnostech zajištěna dětem optimální pedagogická péče. V 1. třídě pracuje dopoledne s učitelkou chůva, čímž je zajištěna péče o děti i v době, kdy není zajištěno překrývání přímé pedagogické činnosti učitelek.

Pedagogové jednají a chovají se tak, aby byli vždy na profesionální úrovni v souladu se společenskými pravidly a pedagogickými a metodickými zásadami výchovy a vzdělávání předškolních dětí.

Specializované služby, jako je u nás logopedie, ke kterým pedagog sám není dostatečně kompetentní, jsou zajištěny ve spolupráci s příslušnými odborníky – logoped, zjišťování školní zralosti aj.

Záměry:

- Vést profesní portfolia
- Maximální využití týmové spolupráce v rámci mateřské školy

Personální a pedagogické zajištění

Pedagogičtí pracovníci:

Šárka Jechová, DiS.– vedoucí učitelka MŠ – kvalifikovaná (VOŠP Litomyšl) – plný úvazek
délka praxe – 16 let

Daniela Divišová – učitelka MŠ – kvalifikovaná (SPgŠ Nová Paka) – plný úvazek
délka praxe – 37 let

Andrea Poláková – učitelka MŠ – kvalifikovaná (SPgŠ Nová Paka) – plný úvazek
délka praxe – 24 let

Hana Blažková – učitelka MŠ – kvalifikovaná (Boleslavská SŠ a ZŠ) – plný úvazek
délka praxe – 2 roky

Milena Jonešová – asistentka pedagoga – kvalifikovaná (SPgŠ Nová Paka) – plný úvazek, délka praxe 38 let

Nepedagogičtí pracovníci:

Jaroslava Kohlová – chůva   částečný úvazek

Olga Koutná – školnice – plný úvazek
uklizečka – částečný úvazek

Miroslav Slezák – zahradník, údržbář – na dohodu o provedení práce

7. Spoluúčast rodičů a jiná spolupráce

V našem právním subjektu byla 1.9.2004 založena Školní rada, do které se volí jeden zástupce z mateřské školy za rodiče a jeden zástupce z pedagogických pracovníků.

Ve vztazích mezi pedagogy a rodiči by měla panovat oboustranná důvěra a otevřenost, respekt a ochota spolupracovat – spolupráce funguje na základě partnerství. Práva a povinnosti rodičů jsou dána Školním a Vnitřním řádem mateřské školy.

Pedagogové mají snahu vyhovět konkrétním potřebám jednotlivých dětí, resp. rodin. Rodiče mají možnost se podílet na dění v MŠ, účastnit se různých programů. Stále více je vedeme ke spolurozhodování o životě školy. Budou pravidelně a dostatečně informováni o všem, co se v MŠ děje prostřednictvím učitelek, letáčků, písemných informací na nástěnkách v jednotlivých šatnách a facebookové skupiny školy.

Učitelky pravidelně informují rodiče o prospívání jejich dítěte i o individuálních pokrocích v rozvoji i učení. Domlouvají se s rodiči o společném postupu při jeho výchově a vzdělávání.

Spolupráci chceme prohloubit o osvětu v oblasti prevence nemocí dětí a ochrany jejich zdraví a bezpečnosti.

Pedagogové chrání soukromí rodiny a zachovávají diskrétnost v jejích svěřených vnitřních záležitostech. Jednají s vědomím, že pracují s důvěrnými informacemi a nezasahují do života a soukromí rodiny.

MŠ podporuje rodinnou výchovu a pomáhá rodičům v péči o dítě.

Plán jednotlivých akcí pro školní rok má přibližně tuto náplň:

- schůzky pro rodiče
- besídky (vánoční, Den matek, Den otců)
- příprava, zajištění a organizace svátků a oslav pro děti
- společná výzdoba interiéru mateřské školy, výrobky dětí a rodičů u příležitosti různých svátků
- zajišťování programu při vítání občánků obcí Rasošky a Vlkov, výroční schůze zahrádkářů
- vystoupení dětí na rozsvícení vánočního stromu v Rasoškách, na adventním posezení ve Vlkově

Pro daný školní rok je plán akcí odsouhlasen rodiči na třídních schůzkách, přehled akcí je zveřejňován na nástěnkách pro rodiče.

Organizace vzdělávání

1. Vnitřní uspořádání školy

Mateřská škola má kapacitu 51 dětí. Děti jsou přijímány zpravidla od 2,5 let dle kritérií, která každoročně vydává ředitelka ZŠ a MŠ. Mateřská škola má dvě třídy. V první třídě je zapsáno 25 dětí a zahajuje provoz v 6:30 hod., kde se schází děti z obou tříd. Ve druhé třídě je zapsáno 26 dětí, provoz zahajuje v 7:30 hod. V odpoledních hodinách, pokud je menší počet dětí (a také v době prázdnin), jsou obě třídy provozně spojeny. Konec provozu mateřské školy je v 16.30 hod.

Provozní zaměstnanci :   1 školnice a zároveň uklízečka
                                  1 údržbář – zahradník – pracuje zároveň i pro ŠJ a ZŠ

V naší mateřské škole se zaměstnanci řídí školním a pracovním řádem a pracovními povinnostmi (u ředitelky právního subjektu).

Režim organizace dne je součástí třídní dokumentace, tak jako třídní knihy, docházkové listy dětí a jejich seznamy, osobní záznamy jednotlivých dětí a třídní vzdělávací programy.

2. Nadstandardní aktivity

(ne všechny činnosti realizujeme každý školní rok)

- logopedie - za pomoci odborné logopedky se u dětí odstraňují vady řeči
- hra na počítači - pod vedením učitelky se děti seznamují se základy ovládání počítače, počítačovými hrami si rozšiřují své obzory, procvičují jemnou motoriku rukou a paměť, upevňují koordinaci ruka - oko
- hra s pohádkou - seznamování s mnoha dětskými pohádkami, podporování smyslu pro čest a spravedlnost, že zlo je vždy potrestáno
- metoda dobrého startu - pro děti s odloženou školní docházkou
- pracovitě a tvořivě ručičky - pro předškolní děti
- jóga a pilates pro děti
- Maxík – stimulační program pro předškoláky

3. Spolupráce s ostatními institucemi a partnery

Spolupráce naší mateřské školy se ZŠ Rasošky

Naše mateřská škola dlouhodobě spolupracuje se ZŠ Rasošky, do které od nás přechází většina dětí.

Tato spolupráce je naplňována v průběhu celého školního roku – společnou návštěvou některých divadelních představení, přípravou vánoční besídky, návštěvami dětí a učitelek z MŠ ve třídě žáků 1. a 2. ročníku, společné absolvování plaveckého výcviku, společná hra v přírodě, vítání jara, účast na společných celoročních projektech.

Plán spolupráce je vždy upřesněn na první společné poradě:

- učitelky z mateřské školy navštěvují základní školu, kde sledují děti a vyměňují si zkušenosti s učitelkami ze ZŠ
- vedoucí učitelka MŠ se účastní zápisu dětí do základní školy
- vzájemné návštěvy dětí z MŠ a žáků ze ZŠ na začátku a na konci šk. roku
- návštěva dětí v základní škole před zápisem – prohlídka školy
- informativní setkání ředitelky školy s rodiči budoucích prvňáčků

Vzájemná spolupráce je podle potřeby upravena nebo rozšířena.

Do budoucna bychom chtěli obohatit spolupráci vzájemnými hospitacemi zaměřenými na pozorování dětí a případně včasné řešení problému.

Spolupráce s ZOD Rasošky

- vystoupení dětí a předávání dárků o tradičních svátcích
- exkurze (zemědělské stroje, chov včel)

Účast v dotačních programech a projektech

- Projekt Trpasličí zahrada – dotační program Krajského úřadu Královéhradeckého kraje
- Projekt Malý zahradník – spolupráce s firmou AGRO CS a.s. se sídlem Říkov Česká Skalice
- Projekt Poznej život handicapovaných – Chráněná dílna Pardubice
- Šablony I, II, III
- Operační program Jana Amose Komenského
- Spolupráce s Malou technickou univerzitou – Technické vzdělání pro děti i pedagogy (Implementace Krajského akčního plánu rozvoje vzdělávání v Královéhradeckém kraji II)

Spolupráce s rodiči

- ve spolupráci s učitelkami MŠ zajistit pomoc rodičů dle potřeby plánu školy
- v měsíci září svolat schůzku rodičů
- pomoc rodičů při šití kostýmů a oblečení dětí na různé společenské akce
- pomoc při organizaci oslav a svátků v MŠ, veřejných akcí v obci

Co nabízíme rodičům

- umístění dětí v podnětném a tvořivém prostředí
- navštěvovat MŠ a přesvědčit se v jakém prostředí děti pobývají
- klid a pohodu ve vlastním zaměstnání při vědomí toho, že je o moje dítě dobře postaráno

Co nabízíme dětem

- zařadit se do sociální skupiny dalších dětí jako jedna ze základních podmínek přípravy na školní docházku
- poznávat základní etická pravidla chování a jednání ve skupině
- učit se tolerovat a přijímat i jiné děti, umět se v sociálně přijatelné formě prosadit
- vhodně promyšlený režim dne, který zajišťuje dětem dostatek času a prostoru pro vhodnou hru i zábavu, ale i získávání nových poznatků, vědomostí, dovedností, rozvíjí dětskou tvořivost, samostatnost
- návštěvu dětských kulturních akcí
- výlety
- pomoc při logopedických vadách dětí
- zklidnit se a vnímat své tělo pomocí cvičení jógy a pilates
- předplavecký kurz
- různé oslavy v průběhu roku
- setkání s kamarády z 1. třídy ZŠ, poznat prostředí základní školy

Orientační uspořádání dne v mateřské škole:

- 6.30 – 7.30 Scházení dětí v 1. třídě
- 6.30 – 8.30 Hry a dovednosti podle vlastního výběru, individuální, skupinové a frontální činnosti vycházející ze zájmu dětí a nabídky učitelky (tvoření ze stavebnic a materiálů, kreslení a malování, vystřihování, nalepování, využití koutků, knihy, námětové a konstruktivní hry apod.).
Ranní cvičení, tělovýchovné chvílky, pohybové hry.
- 8.30 – 9.00 Hygiena, svačina – děti z 1. a 2. třídy
- 9.00 – 9.30 Didaktické hry zaměřené na rozvoj myšlení, poslech pohádek, verše, hádanky, dramatizace, hudební chvílky, zpívání, tančení, hry, cvičení a sportovní činnosti, výtvarné činnosti, kresba, malba, práce s různým materiálem.
- 9.30 – 11.30 Příprava na pobyt venku, pobyt venku s možností výběru:
a) pobyt na školní zahradě – volný rozběh, hry na pískovišti, koloběžky, skluzavka, drobné práce na zahradě, kresba na betonu, kopaná.
b) vycházka – poznávání obce a okolí, poznávání přírody – tématické vycházky
- 11.30 – 12.15 Hygiena, oběd, příprava na odpolední odpočinek
- 12.15 – 14.00 Četba pohádky nebo příběhu a povídání o něm, případně hudební poslechová chvílka, odpočinek, klidové hravé činnosti v rámci „nespavého režimu“, tělovýchovná chvílka.
- 14.00 – 16.30 Hygiena, svačina,
odpolední zájmové činnosti dětí (hry + dle zájmu dětí pokračování didakticky cílených činností), individuální péče, opakovací chvílky. Za příznivého počasí je v plné míře využívána školní zahrada.
- 14.45 – 16.30 Rozcházení dětí z 1. třídy

Pitný režim: zajištěn po celý den – ovocné šťávy, čaj, voda

V organizaci lze provádět zdůvodnitelné úpravy, které směřují ku prospěchu dětí.

1. třída TRPASLÍČCI

- 8.30 – 9.00 Svačina
11.35 – 12.15 Oběd

2. třída SLUNÍČKA

- 8.30 – 9.00 Svačina
11.35 – 12.15 Oběd

Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Při případné vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami jsou v MŠ vytvořeny optimální personální podmínky, které odpovídají individuálním potřebám dětí, u kterých je potřeba zajistit speciální pedagogickou péči s využitím podpůrných opatření.

Podpůrná opatření prvního stupně si MŠ stanovuje sama na základě systematického hodnocení vzdělávacích výsledků dítěte s využitím metod a nástrojů pedagogické diagnostiky. Pokud učitelka na základě každodenního, dlouhodobého pozorování zjistí u dítěte nějaké problémy a vyvodí odborně podložené závěry, vypracuje pro jejich eliminaci a další rozvoj dítěte plán pedagogické podpory (dále PLPP), podle kterého bude dítě vzdělávat. Zákonný zástupce bude o tomto postupu informován a s obsahem PLPP bude seznámen. Tento způsob vzdělávání bude po třech měsících vyhodnocen, pokud bude zjištěno, že vzdělávání dítěte podle plánu PLPP s přiznaným prvním stupněm podpůrných opatření není úspěšné, bude zákonnému zástupci doporučeno vyšetření dítěte ve školském poradenském zařízení.

Vzdělávání dítěte s přiznaným podpůrným opatřením druhého až pátého stupně v MŠ uplatňujeme a realizujeme pouze na základě doporučení a projednání školského poradenského zařízení se školou a zákonným zástupcem dítěte. Pokud bude doporučeno vzdělávání dítěte podle individuálního vzdělávacího plánu, bude vypracován ve spolupráci a na základě doporučení školského poradenského zařízení.

MŠ spolupracuje s PPP a SPC v Náchodě a krátce se ZŠ a MŠ logopedickou v Choustníkově Hradišti. Mgr. Jaroslava Šimková ze ZŠ a MŠ logopedické v Choustníkově Hradišti s námi dlouhodobě spolupracuje, každoročně na základě našeho pozorování provede se souhlasem zákonných zástupců depistáž a jednou týdně pracuje s dětmi individuálně v rámci kroužku Logopedie v MŠ. S průběhem práce s dětmi seznamuje zákonné zástupce i učitelky.

Rámcové cíle a záměry předškolního vzdělávání jsou pro vzdělávání všech dětí společné. Při plánování a realizaci vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními jsou zohledňovány individuální vzdělávací potřeby a možnosti dětí.

Podmínky pro vzdělávání dětí nadaných

MŠ vytváří podmínky pro vzdělávání dětí nadaných obdobným způsobem jako u dětí se speciálními vzdělávacími potřebami. U dítěte vykazujícího známky nadání bude rozvíjen jeho potenciál. Při vzdělávání dětí vytváříme v rámci integrovaných bloků podmínky, které stimulují vzdělávací potenciál všech dětí ve všech oblastech. S ohledem na individuální možnosti dětí jsou jim v rámci pestré nabídky aktivit předkládány činnosti, které umožňují tento potenciál projevit a v co nejvyšší míře využít. Nečekáme na potvrzení a identifikaci nadání, podporujeme všechny projevy a známky nadání. Dětem, které projevují známky nadání, věnujeme zvýšenou pozornost zaměřenou na to, aby se projevy nadání dětí v rozmanitých oblastech činnosti smysluplně uplatnily a s ohledem na individuální možnosti dětí dále rozvíjely. V případech, že se jedná o velmi výrazné projevy nadání, zejména v situacích

vyžadujících značnou spolupráci a koordinaci se zákonnými zástupci dětí, zpracováváme PLPP. Pokud se u dítěte projeví mimořádné nadání v jedné nebo více oblastech, doporučíme zákonným zástupcům dítěte vyšetření v pedagogicko-psychologické poradně. Do doby než vyšetření proběhne a škola je školským poradenským zařízením doručeno doporučení ke vzdělávání dítěte, postupujeme při vzdělávání takového dítěte podle PLPP. Pokud pedagogicko-psychologická poradna identifikuje mimořádné nadání dítěte a doporučí vypracování individuálního vzdělávacího plánu, postupujeme při jeho zpracování, realizaci a vyhodnocování v úzké spolupráci se zákonnými zástupci dítěte a školským poradenským zařízením.

Podmínky pro vzdělávání dětí od dvou do tří let

Péče o děti od dvou do tří let musí být organizačně a právně zajištěna v souladu s platnými právními předpisy. Rámcové cíle a záměry vzdělávání obsažené v RVP PV, jsou vhodné i pro vzdělávání dětí od dvou do tří let.

Při vzdělávání dětí je zohledňován jejich psychomotorický vývoj, učitelky respektují vývojová specifika věkové skupiny dětí od dvou do tří let. Tyto děti se nejvíce učí nápodobou, situačním učením, vlastním prožitkem a především hrou. Ve spolupráci se zákonnými zástupci probíhá jejich postupná adaptace. Dětem je dle jejich potřeb zajišťován individuální přístup v oblasti stravování, oblékání, osobní hygieny i při vzdělávacích činnostech. Je posíleno personální zajištění, učitelce pomáhá chůva.

Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let reagují na vývojová specifika, individuální potřeby, zájmy a možnosti těchto dětí:

- Vhodnost hraček a pomůcek pro dvouleté děti.
- Vybavení vhodným nábytkem pro bezpečnost těchto dětí.
- Předměty, které ohrožují bezpečí dětí, jsou odstraněny z dosahu.
- Dětem je poskytován prostor pro volný pohyb.
- Všechny prostory mateřské školy splňují hygienické a bezpečnostní normy.
- Snížení počtu dětí na třídě.

Vzdělávání dětí probíhá v těchto pěti oblastech:

1. Dítě a jeho tělo:

Podpora přirozené snahy k pohybu, postupný rozvoj samostatnosti při manipulaci a experimentování s hračkami a předměty, se kterými přichází dítě do styku, samostatnost u jídla, při osobní hygieně, oblékání.

2. Dítě a jeho psychika:

Jazyk a řeč -rozvoj řečových schopností a jazykových receptivních, produktivních a komunikativních dovedností. Rozšiřování slovní zásoby, rozvoj srozumitelného projevu i ve víceslovných větách.

Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace – slovní označení toho, co dítě vidí, rozvoj paměti, představivosti, myšlení, třídění, srovnávání, stavění, udržování potřebného sledu činností a chápání jejich souvislosti v napodobivé hře. Posilování přirozených poznávacích citů (zvědavost, zájem, radost z objevování). Vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení.

Sebepojetí, city a vůle – rozvíjet u dětí pocit jistoty, sebevědomí, vytvářet podmínky pro rozvoj aktivity a samostatnosti, při každé příležitosti poskytovat nápadné a citově přitažlivé poučení, utvářet počátky mravního vědomí. Rozvíjet pocit samostatnosti a snahu dosáhnou určitého cíle, vést děti k dokončení hry, rozvíjet vytrvalost, snahu napodobit a dokončit jednoduchou činnost, rozvíjet prvky cílevědomosti při hře. Předcházet pocitům strachu a vést děti k jejich překonávání, vytvářet předpoklady pro posilování soustředěnosti dítěte na určitou činnost, rozvíjet pocit uspokojení z výsledků vlastní činnosti.

3. Dítě a ten druhý:

Prohlubovat osvojení jednoduchých pravidel chování v kolektivu, podporovat kamarádské vztahy, učit děti udělat radost druhým, dávat dětem najevo svůj zájem, náklonnost, zúčastněnost, posilovat pocit bezpečí dítěte v kontaktu s učitelkou, chůvou a ostatními dětmi. Rozvíjet u dětí pocit zodpovědnosti za druhé, ochotu pomoci, rozšiřovat a upevňovat citové vztahy dětí k členům rodiny, podněcovat radost z opětovného setkání. Podporovat rozvoj vyšších citů (soucit, snaha pomáhat druhým). Rozvíjet slovní komunikaci a domlouvání se s dětmi při hře i s dospělými.

4. Dítě a společnost:

Zaměřovat pozornost dětí na vše zajímavé, co se kolem děje, povzbuzovat aktivitu dětí ve vyhledávání zajímavých objektů pro pozorování, učit děti šetrně zacházet s hračkami, obrázky, knihami. Postupně děti seznamovat a začleňovat do kulturních akcí, sportovních akcí a oslav svátků a tradic.

5. Dítě a svět:

Zaměřovat pozornost na vše zajímavé, co se kolem děje, povzbuzovat aktivitu dětí ve vyhledávání zajímavých objektů pro pozorování, maximálně umožňovat dítěti kontakt s přírodou spojený s aktivním pohybem a hrami, postupně vést děti ke sledování změn v přírodě během roku, podněcovat používání přírodních materiálů při hře. Vést děti k přiměřené opatrnosti (bezpečnosti).

Přijímání dětí k předškolnímu vzdělávání

Přijímání dětí do mateřské školy probíhá v souladu s platnými právními předpisy (školský zákon, správní řád, vyhláška o předškolním vzdělávání).

Termín pro podání žádostí o přijetí k předškolnímu vzdělávání od následujícího školního roku stanoví ředitelka školy po dohodě se zřizovatelem v období od 2. května do 16. května.

O termínech zápisu je veřejnost informována prostřednictvím webových stránek školy, plakátů, veřejné vývěsky a na nástěnce MŠ.

Ředitelka školy rozhodne do 30 dnů ode dne přijetí žádosti o přijetí či nepřijetí dítěte do mateřské školy.

Přijímány jsou děti ve věku zpravidla od tří do šesti let, nejdříve však děti od 2 let podle kritérií, která si ředitelka MŠ pro přijímání dětí k předškolnímu vzdělávání stanoví a zákonné zástupce s nimi předem seznámí.

Žádost o přijetí dítěte k předškolnímu vzdělávání si zákonní zástupci vyzvedávají v mateřské škole.

Podmínkou přijetí k předškolnímu vzdělávání je doložení potvrzení od lékaře, že se dítě podrobilo stanoveným pravidelným očkovaním, má doklad, že je proti nákaze imunní nebo se nemůže očkování podrobit pro trvalou kontraindikaci. Tato podmínka se nevztahuje na děti, pro které je vzdělávání povinné.

Pravidla pro plnění povinného předškolního vzdělávání

Od počátku školního roku, který následuje po dni, kdy dítě dosáhne pátého roku věku, do zahájení povinné školní docházky dítěte, je předškolní vzdělávání povinné. Povinné předškolní vzdělávání má formu pravidelné denní docházky v pracovních dnech od 8:00 – 12:00 hodin. Povinnost není dána ve dnech školních prázdnin. Dítě má právo se vzdělávat v mateřské škole po celou dobu jejího provozu. Náležitosti omlouvání neúčasti dítěte ve vzdělávání upravuje Školní řád MŠ.

Povinné předškolní vzdělávání lze plnit i formou individuálního vzdělávání. Pokud bude dítě touto formou vzděláváno převážnou část školního roku, je povinen zákonný zástupce tuto skutečnost oznámit ředitelce školy nejpozději 3 měsíce před začátkem školního roku. Plnění povinnosti předškolního vzdělávání formou individuálního vzdělávání lze oznámit ředitelce školy i v průběhu školního roku.

Oznámení o individuálním vzdělávání musí obsahovat:

- jméno, příjmení, rodné číslo a místo trvalého pobytu dítěte
- uvedení období, ve kterém má být dítě individuálně vzděláváno
- důvody pro individuální vzdělávání

Vedoucí učitelka MŠ doporučí zákonnému zástupci oblasti, ve kterých má být dítě vzděláváno (dle ŠVP PV), úroveň osvojování očekávaných výstupů v jednotlivých oblastech bude ověřena formou rozhovoru s dítětem, formou didaktických her a pracovních listů v mateřské škole v měsíci listopadu.

Pokud zákonný zástupce nezajistí účast dítěte u ověření, a to ani v náhradním termínu, ukončí ředitelka dítěti individuální vzdělávání; po ukončení individuálního vzdělávání nelze dítě opětovně individuálně vzdělávat.

Program mateřské školy

Dílčí záměry našeho programu jsou rozčleněny do různých období, ve kterých budeme pracovat s určitými tématy. Témata jsou dětem blízká, jsou odvozena z přirozeného cyklu ročních období, z přírodních a společenských situací s nimi spojených. Bezprostředně souvisí s každodenní realitou života dítěte. Celý tematický celek je propojený tím, co dítě denně prožívá a vidí – děti jsou tak vedeny k vnímání skutečnosti v přirozených souvislostech, aby se u nich rozvíjela celá osobnost dítěte (fyzické, psychické i sociální kompetence)

Vzdělávání na základě integrovaných tematických celků představuje model přímé práce s dětmi, který nejlépe odpovídá přirozené mentalitě a vzdělávacím potřebám a možnostem dětí předškolního věku.

V programu se zabýváme rozšířením běžných činností v MŠ o činnosti zaměřené na rozvoj smyslů pro kamarádství, soucítění, spolupráci, sebepoznání, lepší komunikaci. Respektujeme individualitu každého dítěte, jeho zvláštnosti, schopnosti, hledání společného řešení, respektování pravidel, respektování druhého. Chceme vytvořit prostředí bezpečí a porozumění.

Hlavní koncepční záměry

- vytvářet citovou jistotu dítěte založenou na dostatečném prostoru pro dítě, individuální přístup ke každé zvláštnosti dítěte, spolupráci s rodiči
- umět se radovat z úspěchu, ale učit se přijmout i neúspěch, přispívat k rozvoji zdravého tělesného vývoje dítěte, předcházet vadnému držení těla, neurózám
- vést děti k samostatnosti, schopnosti rozhodnout a přijmout odpovědnost k rozvoji logického myšlení, aktivnímu jazykovému projevu
- vážit si zdraví, veškerého života, aktivně se podílet na ochraně životního prostředí
- respektovat rovnocenné postavení, nikdo není zvyhodňován ani znevýhodňován
- tvořit základy celoživotního učení

Vzdělávací obsah a jeho časový plán

Pro příští školní období se budeme řídit podle integrovaných bloků z projektu *“Smějeme se se sluníčkem”*.

Náš ŠVP *„Smějeme se se sluníčkem“* popisuje a objasňuje

- vzdělávací cíle a záměry, které si škola stanovila
- formy a metody práce, které budou při výchovně vzdělávací činnosti uplatňovány

Učitelky mají zájem o vzdělávání dětí ve společném projektu. Budeme pracovat v integrovaných blocích, které vyhovují psychologickým i didaktickým specifikům vzdělávání dětí předškolního věku – jsou přirozeně motivující, přehledné a souvisle navazující. Umožňují dětem nabízet různorodé činnosti a příležitosti, které jsou dítěti blízké a srozumitelné a vycházejí z přirozených vzdělávacích potřeb dítěte.

Společně vytvořená témata budou určitým způsobem charakterizovat školu jako celek, budou rozpracována v třídních vzdělávacích programech. Společná témata a podtémata **nejsou** časově limitována, podtémata **nejsou** pro učitelky zavazující, je možná obměna. Základní nabídka konkrétních činností je orientační.

Vzdělávací cíle budeme naplňovat tím, že pracujeme:

- s podmínkami – materiální, hygienické, bezpečnostní, psychohygienické, personální apod. analyzujeme vlastní situaci a porovnáváme s požadavky ŠVP PV – konkretizujeme v krátkodobém plánu (Roční plán)
- s činnostmi – plánujeme činnosti dětí, protože jsou zárukou motivace, což je předpokladem, že vzdělávací cíle budou naplňovány a vzdělání bude efektivní s kompetencemi – které upřesňují specifické cíle v pěti oblastech a slouží jako ukazatelé rozvoje a postupu učení, dosažených výsledků.
- s riziky – která upozornují, čemu je třeba se vyhnout, aby nebylo ohroženo naplňování vzdělávacích cílů a ovlivněny výsledky
- s tematickými celky – tyto plánované celky je nutné doplňovat tématy ze spontánně vzniklých situací, nápadů a zájmů dětí – vše je třeba realizovat prostřednictvím prožitku dětí
- se zpětnou vazbou – analyzujeme, vyhodnocujeme – hodnotíme to, na kolik jsou naplňovány cíle vzdělávání:
  - co se činnostmi děti učí, jak se rozvíjí
  - s jakou hodnotou se setkávají
  - jaký mají prostor pro samostatnost

Záměry vzdělávání

Záměrem vzdělávacího úsilí *v oblasti biologické* je stimulovat a podporovat růst a neurosvalový vývoj dítěte, podporovat jeho fyzickou pohodu, zlepšovat jeho tělesnou zdatnost i pohybovou a zdravotní kulturu, podporovat rozvoj jeho pohybových i manipulačních dovedností, učit je sebeobslužným dovednostem a vést je k zdravým životním návykům a postojům.

Záměrem vzdělávání *v oblasti psychologické* je podporovat duševní pohodu, psychickou zdatnost a odolnost dítěte, rozvoj jeho intelektu, řeči a jazyka, poznávacích procesů a funkcí, myšlenkových operací, představivosti a fantazie, jeho citů i vůle, stejně tak i jeho sebepojetí a sebenahlížení, jeho kreativity a sebevyjádření, stimulovat osvojování a rozvoj jeho vzdělávacích dovedností a povzbuzovat je v dalším rozvoji, poznávání a učení.

Záměrem vzdělávání *v interpersonální oblasti* je podporovat utváření vztahů dítěte k jinému dítěti či dospělému, posilovat, kultivovat a obohacovat jejich vzájemnou komunikaci a zajišťovat pohodu těchto vztahů.

Záměrem vzdělávání *v oblasti sociálně – kulturní* je uvést dítě do společnosti ostatních lidí, do života v lidské společnosti i do světa kultury a umění, pomoci dítěti osvojit si potřebné dovednosti, návyky i postoje, přijmout základní všeobecně uznávané společenské, morální a estetické hodnoty a podílet se na utváření společenské pohody.

Záměrem vzdělávání *v enviromentální oblasti* je založit u dítěte elementární povědomí a okolním světě a jeho dění, o vlivu člověka na životní prostředí – počínaje nejbližším okolím a konče globálními problémy celosvětového dosahu – a vytvořit základy pro otevřený a odpovědný postoj dítěte (člověka) k životnímu prostředí.

Program mateřské školy

Dílčí záměry našeho programu jsou rozčleněny do různých období, ve kterých budeme pracovat s určitými tématy. Témata jsou dětem blízká, jsou odvozena z přirozeného cyklu ročních období, z přírodních a společenských situací s nimi spojených. Bezprostředně souvisí s každodenní realitou života dítěte. Celý tematický celek je propojený tím, co dítě denně prožívá a vidí – děti jsou tak vedeny k vnímání skutečnosti v přirozených souvislostech, aby se u nich rozvíjela celá osobnost dítěte (fyzické, psychické i sociální kompetence)

Vzdělávání na základě integrovaných tematických celků představuje model přímé práce s dětmi, který nejlépe odpovídá přirozené mentalitě a vzdělávacím potřebám a možnostem dětí předškolního věku.

V programu se zabýváme rozšířením běžných činností v MŠ o činnosti zaměřené na rozvoj smyslů pro kamarádství, soucítění, spolupráci, sebepoznání, lepší komunikaci. Respektujeme individualitu každého dítěte, jeho zvláštnosti, schopnosti, hledání společného řešení, respektování pravidel, respektování druhého. Chceme vytvořit prostředí bezpečí a porozumění.

Hlavní koncepční záměry

- vytvářet citovou jistotu dítěte založenou na dostatečném prostoru pro dítě, individuální přístup ke každé zvláštnosti dítěte, spolupráci s rodiči
- umět se radovat z úspěchu, ale učit se přijmout i neúspěch, přispívat k rozvoji zdravého tělesného vývoje dítěte, předcházet vadnému držení těla, neurózám
- vést děti k samostatnosti, schopnosti rozhodnout a přijmout odpovědnost k rozvoji logického myšlení, aktivnímu jazykovému projevu
- vážit si zdraví, veškerého života, aktivně se podílet na ochraně životního prostředí
- respektovat rovnocenné postavení, nikdo není zvýhodňován ani znevýhodňován
- tvořit základy celoživotního učení

Tématické okruhy předšk. vzdělávání: „*Smějeme se se sluníčkem*“

Ústřední téma naší školy vychází z tradice malé venkovské školy, která dbá na úzké sepjetí rodiny a přátel. Vzhledem k tomu, že v naší obci se většinou všichni dobře znají, snažíme se podporovat kamarádské, lidské a slušné vztahy již v útlém věku. Spolupráci mladších dětí se staršími, pomoc handicapovaným, starým lidem. Obětavý přístup k sourozencům i jiným dětem.

Tématické okruhy:

- ***Krásy podzimu***
Téma: „*Kluci, holky jdeme do školky*“
„*Co nám podzim přináší*“
„*Je nám dobře na Zemi*“
- ***Kouzlo zimy***
Téma: „*Jaké svátky nám zima přináší*“
„*Putování zimní přírodou*“
„*Člověk, tělo a čas*“
- ***Čarování jara***
Téma: „*Příroda se probouzí*“
„*Svátky jara*“
„*Barevné kouzlo jara*“
- ***Triky léta***
Téma: „*Zábavné dny ve školce*“
„*Kdo rád vodu, čerstvý vzduch*“
„*My jsme děti z vesnice*“

Témata – vzdělávací obsah a jeho časový plán:

Téma: Kluci, holky, jdeme do školky

Podtémata: Moji noví kamarádi

Ve školce je bezva

Zkusím to zvládnout sám

Základní charakteristika (hlavní smysl, cíl, záměr)	Začátek školního roku je obdobím adaptace dětí na nové prostředí, pro některé jde o první odloučení od rodičů. Společně vytváříme základní pravidla vzájemných vztahů, chování a komunikace, která budou platit společně pro děti, tato pravidla budeme respektovat a uplatňovat v každodenním vzájemném styku. Děti se seznamují s novými kamarády, dokáží se samy představit jménem, starší děti i příjmením, učí se znát jméno a příjmení (st.děti) své pí. učitelky, jména kamarádů ve třídě, vytvářejí si vztah k místu a prostředí, ve kterém žijí a učí se samostatnosti při sebeobsluze.
Dílčí vzdělávací cíle	<ol style="list-style-type: none"> 1. rozvoj fyzické a psychické zdatnosti 2. rozvoj schopnosti sebeovládání 3. seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému 4. vytváření prosociálních postojů 5. seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije a vytváření pozitivního vztahu k němu 6. vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu 7. získání relativní citové samostatnosti 8. poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí
Očekávané výstupy	<ol style="list-style-type: none"> 1. orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí) 2. zvládnout sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat apod.) 3. zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek apod.) 4. rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí; chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých 5. odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory 6. respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti

	<p>7. prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní jednání (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, ztlumit vztek, zlost, agresivitu apod.)</p> <p>8. navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho</p> <p>9. Začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti a dovednosti</p> <p>10. Uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.)</p>
Přibližná délka realizace	1 měsíc délka realizace se odvíjí od síly prožitku a podnětů
Věková skupina	3 – 6 let
Vzdělávací nabídka – nabídka činností	<ul style="list-style-type: none"> • jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti v oblasti osobní hygieny, stolování, oblékání, úklidu, úpravy prostředí apod. • příležitosti a činnosti směřující k prevenci úrazů (hrozcích při hrách, pohybových činnostech a dopravních situacích, při setkávání s cizími lidmi), k prevenci nemoci, nezdravých návyků a závislostí • spontánní hra • aktivity podporující sblížení dětí • běžné verbální i neverbální komunikační aktivity dítěte s druhým dítětem i s dospělým • činnosti zaměřené na porozumění pravidlům vzájemného soužití a chování, spolupodílení se na jejich tvorbě • hry a situace, kde se dítě učí chránit soukromí a bezpečí své i druhých • aktivity vhodné pro přirozenou adaptaci dítěte v prostředí mateřské školy • spoluvytváření přiměřeného množství jasných a smysluplných pravidel soužití ve třídě • aktivity přibližující dítěti pravidla vzájemného styku (zdvořilost, ohleduplnost, tolerance, spolupráce) a mravní hodnoty (dobro, zlo, spravedlnost, pravda, upřímnost, otevřenost apod.) v jednání lidí • přirozené pozorování blízkého prostředí a života v něm, okolní přírody, kulturních i technických objektů, vycházky do okolí, výlety • činnosti zajišťující spokojenost a radost, činnosti vyvolávající veselí a pohodu
Spolupráce s rodiči	adaptační program – upřesnění požadavků ze strany rodičů i MŠ
Pohádky	Budka v poli, Paleček a jeho kamarádi aj.

Téma: Co nám podzim přináší
Podtémata: Všechny barvy podzimu
Dary podzimu
Na statku i na dvorečku

<p>Základní charakteristika</p> <p>(hlavní smysl, cíl, záměr)</p>	<p>Podzim je obdobím, kdy se příroda chystá na zimu, dny se krátí a začíná být chladno. Je ale také obdobím sklizně ovoce a polních plodin. Cílem tématu je přiblížit dětem změny v přírodě, názorně jim ukázat podzimní květiny, plodiny na poli, v lese, ovoce a zeleninu. Téma přímo vybízí k ochutnávání ovoce a zeleniny, pečení koláčů, přípravě salátů. Brambory můžeme využít i při výtvarných činnostech jako tiskátka. Společně s dětmi pozorujeme a pojmenováváme domácí a hospodářská zvířata a vysvětlujeme, jaký je jejich užitek pro člověka. Vzhledem k tomu, že jsme vesnická školka, máme možnost vidět hospodářská zvířata nejen na obrázcích, ale ukázat je dětem v jejich přirozeném prostředí.</p>
<p>Dílčí vzdělávací cíle</p>	<ul style="list-style-type: none"> - rozvoj a užívání všech smyslů - rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané - vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách - vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, s živou a neživou přírodou, lidmi, společnostmi, planetou Zemí - rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu - rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí - posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.) - poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti) - posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.)
<p>Očekávané výstupy</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů 2. pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat 3. pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí,

	<p>chránit přírodu v okolí, živé tvory apod.)</p> <ol style="list-style-type: none"> 4. zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a nářadím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami 5. poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno 6. vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se) 7. vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všimát si (nového, změněného, chybějícího) 8. zaměřovat se na to, co je s poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi) 9. uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názor a postoje 10. uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí 11. přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství 12. respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod. 13. porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje a že s těmito změnami je třeba v životě počítat), přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole 14. všimát si změn a dění v nejbližším okolí 15. uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.) 16. chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé 17. začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti
Přibližná délka realizace	4 – 5 týdnů délka realizace se odvíjí od síly prožitku a podnětů
Věková skupina	3 – 6 let
Vzdělávací nabídka – nabídka činností	<ul style="list-style-type: none"> • smyslové a psychomotorické hry • běžné každodenní setkávání s pozitivními vzory vztahů a chování • smysluplné činnosti přispívající k péči o životní prostředí a okolní krajinu, pracovní činnosti, pěstitelské a chovatelské činnosti, činnosti zaměřené k péči o školní

	<p>prostředí, školní zahradu a blízké okolí</p> <ul style="list-style-type: none"> • přirozené i zprostředkované poznávání přírodního okolí, sledování rozmanitostí a změn v přírodě (příroda živá a neživá, přírodní jevy a děje, rostliny, živočichové, krajina a její ráz, podnebí, počasí, ovzduší, roční období) • zdravotně zaměřené činnosti (vyrovnávací, protahovací, uvolňovací, dechová, relaxační cvičení) • manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji, náčiním, materiálem; činnosti seznamující děti s věcmi, které je obklopují a jejich praktickým používáním • komentování zážitků a aktivit, vyřizování vzkazů a zpráv • společné diskuse, rozhovory, individuální a skupinová konverzace (vyprávění zážitků, příběhů, vyprávění podle obrazového materiálu i podle skutečnosti, podle vlastní fantazie, sdělování slyšeného druhým apod.) • záměrné pozorování běžných objektů a předmětů, určování a pojmenovávání jejich vlastností (velikost, barva, tvar, materiál, dotek, chuť, vůně, zvuky) jejich charakteristických znaků a funkcí • spontánní hra, volné hry a experimenty s materiálem a předměty • hry na téma rodiny, přátelství apod. • cvičení v projevování citů (zvláště kladných), v sebekontrolě a v sebeovládání (zvláště emocí záporných, např. hněvu, zlosti, úzkosti apod.) • společná setkávání, povídání, sdílení a aktivní naslouchání druhému • hry a činnosti, které vedou děti k ohleduplnosti k druhému, k ochotě rozdělit se s ním, půjčit hračku, střídat se, pomoci mu, ke schopnosti vyřešit vzájemný spor apod. • aktivity vhodné pro přirozenou adaptaci dítěte v prostředí mat. školy
Spolupráce s rodiči	výroba a výstavka výrobků z podzimních přírodnin – „Podzimníčci“
Pohádky	O Veliké řepě, O Jablůnce

Téma: Je nám dobře na Zemi
Podtémata: Tady jsme doma
Rozjedu se do všech stran
Perník chutná sladce

<p>Základní charakteristika</p> <p>(hlavní smysl, cíl, záměr)</p>	<p>Hlavním smyslem tohoto tématu je vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a různorodý – jak svět přírody, tak svět lidí. Děti by měly mít povědomí o existenci různých národů a kultur. Poutavou formou se seznámí se základními údaji o ČR, jsou vedeny k hrdosti na český stát a místo, kde žijí a bydlí. Poznají rozdíly mezi životem ve městě a na vesnici a seznámí se s různými druhy dopravních prostředků, kterými mohou cestovat nejen světě, ale i po naší zemi. Vzhledem k tomu, že na konci tohoto období již začíná advent, seznamujeme děti také s tradicí vánočních svátků a podporujeme citové vztahy jak v rodině, tak i v MŠ.</p>
<p>Dílčí vzdělávací cíle</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí 2. rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování) 3. rozvoj zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod o konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému) 4. rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňující pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit 5. vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti, apod.) 6. rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny 7. vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností 8. poznávání jiných kultur 9. vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, s živou a neživou přírodou, společností, planetou zemí
<p>Očekávané výstupy</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. zvládnou základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí 2. ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, apod.) 3. mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat

	<p>pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem, apod.)</p> <ol style="list-style-type: none"> 4. porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách) 5. učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí) 6. sledovat a vyprávět příběh, pohádku 7. projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon 8. přemýšlet, vést jednoduché úvahy a to, o čem přemýšlí a uvažuje, také vyjádřit 9. řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“ 10. vyjádřit souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích), odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech, apod. 11. dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla 12. dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair 13. zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin, aj.) 14. zvládat běžné činnosti a požadavky na dítě kladené i jednoduché praktické situace, které se doma a v mateřské škole opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře, apod.) 15. mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností dostupných praktických ukázek v okolí dítěte 16. vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý – jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru, apod.) 17. odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná
Přibližná délka realizace	4 – 5 týdnů délka realizace se odvíjí od síly prožitku a podnětů
Věková skupina	3 – 6 let
Vzdělávací nabídka – nabídka činností	<ul style="list-style-type: none"> • manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji, náčiním, materiálem; činnosti seznamující děti s věcmi, které je obklopují a jejich praktickým používáním • příležitosti a činnosti směřující k prevenci úrazů (při dopravních situacích)

	<ul style="list-style-type: none"> • poslech čtených či vyprávěných pohádek a příběhů, sledování filmových a divadelních pohádek a příběhů • prohlížení a „čtení“ knížek • hry a činnosti zaměřené k poznávání a rozlišování zvuků, užívání gest • přímé pozorování přírodních, kulturních i technických objektů i jevů v okolí dítěte, rozhovor o výsledku pozorování • námětové hry a činnosti • řešení myšlenkových i praktických problémů, hledání různých možností a variant • spontánní hra • činnosti nejrůznějšího zaměření vyžadující (umožňující) samostatné vystupování, vyjadřování, ohajování vlastních názorů, rozhodování a sebehodnocení • záměrné pozorování, čím se lidé mezi sebou liší (fyzické i psychické vlastnosti, dovednosti, schopnosti, city, vlastnosti dané pohlavními rozdíly, věkem, zeměpisným místem narození, jazykem) a v čem jsou si podobní • sociální a interaktivní hry, hraní rolí, dramatické činnosti, hudební a hudebně pohybové hry, výtvarné hry a etudy • hry, přirozené i modelové situace, při nichž se dítě učí přijímat a respektovat druhého • hry a situace, kde se dítě učí chránit soukromí a bezpečí své i druhých • různorodé společné hry a skupinové aktivity (námětové hry, dramatizace, konstruktivní a výtvarné projekty, apod.) umožňující dětem spolupodílet se na jejich průběhu i výsledcích • setkávání se s literárním, dramatickým, výtvarným a hudebním uměním mimo mateřskou školu, návštěvy kulturních a uměleckých míst a akcí zajímavých pro předškolní dítě • aktivity přibližující dítěti svět kultury a umění a umožňující mu poznat rozmanitost kultur (výtvarné, hudební a dramatické činnosti, sportovní aktivity, zábavy, účast dětí na kulturních akcích, návštěvy výstav, divadelních a filmových představení, využívání příležitostí seznamující dítě přirozeným způsobem s různými tradicemi a zvyky běžnými v jeho kulturním prostředí, apod.) • aktivity zaměřené k získávání praktické orientace v obci (vycházky do ulic, návštěvy obchodů, návštěvy důležitých institucí, budov a dalších pro dítě významných objektů • sledování událostí v obci a účast na akcích, které jsou pro dítě zajímavé • hry a aktivity na téma dopravy, cvičení bezpečného chování v dopravních situacích, kterých se dítě běžně účastní, praktický nácvik bezpečného chování v některých
--	---

	<p>dalších situacích, které mohou nastat</p> <ul style="list-style-type: none"> • práce s literárními texty, s obrazovým materiálem, využívání encyklopedií a dalších médií • využívání přirozených podnětů, situací a praktických ukázek v životě a okolí dítěte, k seznamování dítěte s elementárními dítěti srozumitelnými reáliemi o naší republice
Spolupráce s rodiči	obrázků a pohlednic z ruz. zemí i místa bydliště, významné budovy (vlajka ČR, prezident, hlavní město)
Pohádky	Jak jel Vítek do Prahy, Krtek a autíčko

Téma: Jaké svátky nám zima přináší
Podtémata: Čertíku, zahudrej
 Vánoce, Vánoce přicházejí

<p>Základní charakteristika</p> <p>(hlavní smysl, cíl, záměr)</p>	<p>Měsíc prosinec je spojen s nejhezčím obdobím pro dítě. Nejen proto, že začíná zima a s ní spojené zimní radovánky, ale je hlavně obdobím, kdy očekávají příchod Mikuláše (a malinko se obávají čerta) a těší se na nadílku pod vánočním stromečkem. Cílem je seznámit děti s významem vánočních svátků, radostně prožívat předvánoční atmosféru, spolupodílet se na vánoční výzdobě MŠ. Vysvětlíme dětem, že mohou vyjádřit city nejenom dárkem, ale také udělat radost svým blízkým básničkou, písní či tancem. Společně se ZŠ připravujeme venkovní vystoupení pro rodiče a prarodiče. Podporujeme u dětí vztah k lidové tradici.</p>
<p>Dílčí vzdělávací cíle</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. rozvoj a užívání všech smyslů 2. osvojení si věku přiměřených praktických dovedností 3. rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu 4. rozvoj paměti a pozornosti přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie 5. posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování atd.) 6. rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat 7. rozvoj kooperativních dovedností 8. rozvoj společenského i estetického vkusu 9. osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí, při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy 10. rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám
<p>Očekávané výstupy</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. koordinovat lokomoci a další pohyby či polohy, sladit pohyb s rytmem a hudbou 2. ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, apod.) 3. správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči 4. naučit se z paměti krátké texty (reprodukovat říkanky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.) 5. záměrně se soustředit na činnost, udržet pozornost 6. naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit 7. vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých

	<p>činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim</p> <ol style="list-style-type: none"> 8. ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování 9. přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky 10. prožívat radost ze zvládnutého a poznaného 11. porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad 12. uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou 13. spolupracovat s ostatními 14. adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se názoru skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody 15. zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami, s penězi apod. 16. vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zaspívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus) 17. uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc) 18. porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje a že se těmito změnami je třeba v životě počítat), přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole
Přibližná délka realizace	1 měsíc délka realizace se odvíjí od síly prožitku a podnětů
Věková skupina	3 – 6 let
Vzdělávací nabídka – nabídka činností	<ul style="list-style-type: none"> • hudební a hudebně pohybové hry a činnosti • činnosti relaxační a odpočinkové, zajišťující zdravou atmosféru a pohodu prostředí • artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky, vokální činnosti • přednes, recitace, dramatizace, zpěv • smyslové hry, nejrůznější činnosti zaměřené na rozvoj a cvičení postřehu a vnímání, zrakové a sluchové paměti, koncentrace pozornosti, apod. • hry nejrůznějšího zaměření podporující tvořivost,

	<p>představivost a fantazii (kognitivní, imaginativní, výtvarné, konstruktivní, hudební, taneční či dramatické aktivity)</p> <ul style="list-style-type: none"> • hry a činnosti zaměřené ke cvičení různých forem paměti (mechanické a logické, obrazné a pojmové) • spontánní hra • činnosti přiměřené silám a schopnostem dítěte a úkoly s viditelným cílem a výsledkem, v nichž může být dítě úspěšné • estetické a tvůrčí aktivity (slovesné, výtvarné, dramatické, literární, hudební, pohybové a další) • sociální a interaktivní hry, hraní rolí, dramatické činnosti, hudební a hudebně pohybové hry, výtvarné hry a etudy • společenské hry, společné aktivity nejrůznějšího zaměření • kooperativní činnosti ve dvojicích, ve skupinkách • přípravy a realizace společných zábav a slavností (oslavy výročí, slavnosti v rámci zvyků a tradic, sportovní akce, kulturní programy, apod.) • tvůrčí činnosti slovesné, literární, dramatické, výtvarné, hudební, hudebně pohybové, dramatické, apod. podněcující tvořivost a nápaditost dítěte, estetické vnímání i vyjadřování a třibení vkusu • hry zaměřené k poznávání a rozlišování různých společenských rolí (dítě, dospělý, rodič, učitelka, žák, role dané pohlavím, profesní role, herní role) a osvojování si rolí, do nichž se dítě přirozeně dostává • využívání příležitostí seznamující dítě přirozeným způsobem s různými tradicemi a zvyky běžnými v jeho kulturním prostředí apod. • sledování událostí v obci a účast na akcích, které jsou pro dítě zajímavé • poučení o možných nebezpečných situacích a dítěti dostupných způsobech, jak se chránit, využívání praktických ukázek varujících dítě před nebezpečím • praktické užívání technických přístrojů, hraček a dalších předmětů a pomůcek, se kterými se dítě běžně setkává
Spolupráce s rodiči	výroba čertíků, zdobení perníčků, rychlení větviček („Barborka“) nebo výroba vánočních ozdob pro zvířátka do ZOO ve Dvoře Králové, besídka pro rodiče i veřejnost, vinšování po obci – předání drobných dárků a přání vyrobených dětmi
Pohádky	Čert a Káča, lidové pranostiky

Téma: Putování zimní přírodou
Podtémata: My tři králové jdeme k vám
 Přišel k nám malíř mráz, zimních sportů už je čas
 Zvířátka a ptáci v zimě

<p>Základní charakteristika</p> <p>(hlavní smysl, cíl, záměr)</p>	<p>Zima je nejchladnější období roku, ale je také pro děti velmi přitažlivá. Rády si hrají se sněhem, ledem, sportují. Na začátku měsíce připomeneme dětem poslední z vánočních tradic – Tříkrálovou sbírku, posílujeme v dětech prosociální citění. Cílem tématu je poznávání přírody v zimě, život zvířat a ptactva, zimní sporty. Názorně se seznámit s různými druhy skupenství vody, ale také nebezpečím, které může zimní období přinést. Děti se budou podílet na krmení ptáků a lesních zvířat a tím bude prohlubován jejich vztah k živé i neživé přírodě</p>
<p>Dílčí vzdělávací cíle</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. rozvoj fyzické i psychické zdatnosti 2. rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování) 3. posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování atd.) 4. poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti) 5. rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních 6. poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí 7. pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit 8. rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách
<p>Očekávané výstupy</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. zvládnutí základních pohybových dovedností a prostorové orientace, běžných způsobů pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku apod.) 2. vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách 3. vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se) 4. vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všimát si (nového, změněného, chybějícího) 5. zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti podnětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi)

	<ol style="list-style-type: none"> 6. postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí 7. být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem 8. navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho 9. porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad 10. vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární a dramatické představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo) <ul style="list-style-type: none"> - zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí a různých dovedností a technik (modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.) 11. zvládat běžné činnosti a požadavky na dítě kladené i jednoduché praktické situace, které se doma a v mateřské škole opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře apod.) 12. osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení v životní praxi
Přibližná délka realizace	přibližně 3 týdny délka realizace se odvíjí od síly prožitku a podnětů
Věková skupina	3 – 6 let
Vzdělávací nabídka – nabídka činností	<ul style="list-style-type: none"> • lokomoční pohybové činnosti - chůze, běh, poskoky a skoky, lezení, házení; nelokomoční pohybové činnosti- změny poloh a pohybů těla na místě; a jiné činnosti - základní gymnastika, akrobatické cvičení, míčové hry, sezónní činnosti, základy plavání a turistika apod. • konstruktivní a grafické činnosti • společné diskuse, rozhovory, individuální a skupinová konverzace (vyprávění zážitků, příběhů, vyprávění podle skutečnosti i podle obrazového materiálu, podle vlastní fantazie, sdělování slyšeného druhým apod.) • samostatný slovní projev na určité téma • záměrné pozorování běžných objektů a předmětů, určování a pojmenovávání jejich vlastností (velikost, barva, tvar, materiál, dotek, chuť, vůně, zvuky), jejich charakteristických znaků a funkcí • motivovaná manipulace s předměty, zkoumání jejich vlastností • sledování pohádek a příběhů obohacujících citový život dítěte • dramatické činnosti (předvádění a napodobování různých typů chování člověka v různých situacích), mimické vyjadřování nálad (úsměv, pláč, hněv, zlobu, údiv, vážnost apod.)

	<ul style="list-style-type: none"> • činnosti vedoucí dítě k identifikaci sebe sama a k odlišení od ostatních • běžné verbální i neverbální komunikační aktivity dítěte s druhým dítětem i s dospělým • kooperativní činnosti ve dvojicích, ve skupinkách • společná setkávání, povídání, sdílení a aktivní naslouchání druhému • běžné každodenní setkávání s pozitivními vzory vztahů a chování • různorodé společné hry a skupinové aktivity (námětové hry, dramatizace, konstruktivní a výtvarné projekty apod.) umožňující dětem spolupodílet se na jejich průběhu i výsledcích • přirozené pozorování blízkého prostředí a života v něm, okolní přírody, kulturních i technických objektů, vycházky do okolí, výlety • kognitivní činnosti (kladení otázek a hledání odpovědi, diskuse nad problémem, vyprávění a poslech) • praktické činnosti, na jejichž základě se dítě seznamuje s různými přírodními i umělými látkami a materiály ve svém okolí a jejichž prostřednictvím získává zkušenosti s jejich vlastnostmi (praktické pokusy, zkoumání, manipulace s různými materiály a surovinami)
Spolupráce s rodiči	stavění sněhuláků, iglů, hádanky a pranostiky
Pohádky	O dvanácti měsíčkách, O Smolíčkovi, Rukavička

Téma: Člověk, tělo a čas
Podtémata: V zdravém těle zdravý duch
 Crrrrr, vstávat!
 Máme tady masopust.

<p>Základní charakteristika</p> <p>(hlavní smysl, cíl, záměr)</p>	<p>V tomto měsíci se děti blíže seznámí se svým tělem. Naučí se správně pojmenovat jeho části, některé orgány – znát jejich funkce, vědět, co škodí a co naopak prospívá zdraví. Budeme si povídat, jak předcházet nemocem a pečovat o své zdraví – hygienické návyky a seznámíme se se základy první pomoci. Děti získají základní poznatky o elementárních časových pojmech – roční období, měsíce, části dne. Závěr tohoto měsíce je pro děti velmi přitažlivý, slavíme karneval. Vyprávíme si o tradici masopustu dříve a dnes a celý karnevalový týden se nese v duchu zábavy – každý den je jinak motivovaný (děti chodí každý den ustrojené v určených barvách nebo s doplňky jako jsou knoflíky, mašle, brýle, klobouky apod.)</p>
<p>Dílčí vzdělávací cíle</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě 2. vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu 3. osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení a psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka další formy sdělení verbální i neverbální (pohybové, dramatické) 4. vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení 5. získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci 6. ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými 7. seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije 8. osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy
<p>Očekávané výstupy</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. pojmenovat části těla, některé orgány (včetně pohlavních), znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji, (o narození, růstu těla a jeho proměnách), znát pojmy užívané ve spojení se zdravím, pohybem a sportem 2. mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy 3. mít povědomí o některých způsobech ochrany svého zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.) 4. sledovat očima zleva doprava 5. poznat některá písmena a číslice, popř. slova 6. projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu,

	<p>hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon</p> <ol style="list-style-type: none"> 7. chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádávat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, méně, stejně, první, poslední....) 8. chápat prostorové pojmy (vlevo, vpravo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, vedle, u, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i rovině, částečně se orientovat v čase 9. uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky) 10. těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním 11. chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené 12. bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování, apod. 13. chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě) 14. utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v MŠ i na veřejnosti) 15. dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair 16. zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí a různých dovedností a technik (modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.) 17. uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc) 18. orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově MŠ, v blízkém okolí) 19. zvládat běžné činnosti a požadavky na dítě kladené i jednoduché praktické situace, které se doma a v mateřské škole opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře apod.)
Přibližná délka realizace	4 týdny délka realizace se odvíjí od síly prožitku a podnětů
Věková skupina	3 – 6 let
Vzdělávací	<ul style="list-style-type: none"> • činnosti zaměřené k poznávání lidského těla a jeho částí

<p>nabídka – nabídka činností</p>	<ul style="list-style-type: none"> • příležitosti a činnosti směřující k ochraně zdraví, osobního bezpečí a vytváření zdravých životních návyků • prohlížení a „čtení“ knížek • činnosti a příležitosti seznamující děti s různými sdělovacími prostředky (noviny, časopisy, knihy, audiovizuální technika) • činnosti zaměřené na poznávání jednoduchých obrazně znakových systémů (písmena, číslice, piktogramy, značky, symboly, obrazce) • činnosti zasvěcující dítě do časových pojmů a vztahů souvisejících s denním řádem, běžnými proměnami a vývojem a přibližující dítěti přirozené časové i logické posloupnosti dějů, příběhů, událostí apod. • hry a praktické úkony procvičující orientaci v prostoru i v rovině • činnosti zaměřené k vytváření (chápaní) pojmů a osvojování poznatků (vysvětlování, objasňování, odpovědi na otázky, práce s knihou, s obrazovým materiálem, s medií, apod.) • činnosti zajišťující spokojenost a radost, činnosti vyvolávající veselí a pohodu • spontánní hra • příležitosti a hry pro rozvoj vůle, vytrvalosti a sebeovládání • činnosti nejrůznějšího zaměření vyžadující (umožňující) samostatné vystupování, vyjadřování, obhajování vlastních názorů, rozhodování a sebehodnocení • aktivity podporující sblížení dětí • činnosti zaměřené na porozumění pravidlům vzájemného soužití a chování, spolupodílení se na jejich tvorbě • hry a situace, kde se dítě učí chránit soukromí a bezpečí své i druhých • spoluvytváření přiměřeného množství jasných a smysluplných pravidel soužití ve třídě • přípravy a realizace společných zábah a slavností (oslavy výročí, slavnosti v rámci zvyků a tradic, sportovní akce, kulturní programy, apod.) • aktivity přibližující dítěti pravidla vzájemného styku (zdvořilost, ohleduplnost, tolerance, spolupráce) a mravní hodnoty (dobro, zlo, spravedlnost, pravda, upřímnost, otevřenost apod.) v jednání lidí • poučení o možných nebezpečných situacích a dítěti dostupných způsobech, jak se chránit (dopravní situace, manipulace s některými předměty a přístroji, kontakt se zvířaty, léky, jedovaté rostliny, běžné chemické látky, technické přístroje, objekty a jevy, požár, povodeň a jiné nebezpečné situace a další nepříznivé přírodní a povětrnostní jevy), využívání praktických ukázek varujících dítě před nebezpečím
--	--

	<ul style="list-style-type: none"> • práce s literárními texty s obrazovým materiálem, využívání encyklopedií a dalších médií
Spolupráce s rodiči	nejoblíbenější hračka dětí, výroba postaviček z libovolného materiálu, vlastní foto – výstavka, výroba masek na karneval, barevné oblečení na barevný týden
Pohádky	Polámal se mraveneček – veršovaná pohádka, Alenka stůně

Téma: Příroda se probouzí
Podtémata: Hurá, jaro je tady!
První jarní kytičky vystrkují hlavičky
Za zvířátky do pohádky

<p>Základní charakteristika</p> <p>(hlavní smysl, cíl, záměr)</p>	<p>Jaro je obdobím, kdy končí zima a příroda se opět probouzí. Mezi zbytky sněhu už vykukují první jarní kytičky, zvířátkům se rodí mláďata, ptáčky sedí v hnízdech na vejcích. Povídáme si s dětmi o tomto ročním období, snažíme se ho charakterizovat několika znaky. Při pobytu venku hledáme první jarní kytičky a učíme se jejich jména. Můžeme si prakticky ukázat, jak klíčí semínko (řeřicha, hrách). Seznamujeme děti s domácími zvířaty, jejich mláďaty, čteme a různými způsoby zpracováváme pohádky, ve kterých zvířátka vystupují. Během celého tématu posilujeme kladný vztah k přírodě, ke zvířátkům.</p>
<p>Dílčí vzdělávací cíle</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsah pohybu, dýchání koordinace ruky a oka apod.), ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí 2. uvědomění si vlastního těla 3. rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu 4. vytváření základů pro práci s informacemi 5. rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání 6. vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti, apod.) 7. vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat 8. vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách 9. rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám
<p>Očekávané výstupy</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. zachovávat správné držení těla 2. koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou 3. zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě, apod.) 4. domluvit se slovy i gesty, improvizovat 5. sledovat a vyprávět příběh, pohádku 6. poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma a autonyma 7. vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všimnout si (nového, změněného, chybějícího) 8. zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité

	<p>(odhalovat podstatné znaky, vlastnosti podnětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi)</p> <ol style="list-style-type: none"> 9. být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem 10. uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je 11. respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod. 12. vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární a dramatické představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo) 13. zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (modelovat, kreslit, používat barvy, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.) 14. mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte 15. všimnout si změn a dění v nejbližším okolí 16. pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit přírodu v okolí, živé tvory, apod.)
Přibližná délka realizace	3 - 4 týdny délka realizace se odvíjí od síly prožitku a podnětů
Věková skupina	3 – 6 let
Vzdělávací nabídka – nabídka činností	<ul style="list-style-type: none"> • lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, skoky a poskoky, lezení), nelokomoční pohybové činnosti (změny poloh a pohybů těla na místě) a jiné činnosti (základní gymnastika, turistika, sezonní činnosti, míčové hry, apod.) • zdravotně zaměřené činnosti (vyrovnávací, protahovací, uvolňovací, dechová, relaxační cvičení) • hudební a hudebně pohybové hry a činnosti • artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky, vokální činnosti • vyprávění toho, co dítě slyšelo nebo co shlédlo • hry a činnosti zaměřené k poznávání a rozlišování zvuků, užívání gest • činnosti a příležitosti seznamující děti s různými sdělovacími prostředky (noviny, časopisy, knihy, audiovizuální technika) • smyslové hry, nejrůznější činnosti zaměřené na rozvoj a cvičené postřehu a vnímání, zrakové a sluchové paměti, koncentrace pozornosti, apod. • hry a činnosti zaměřené ke cvičení různých forem paměti (mechanické a logické, obrazné a pojmové)

	<ul style="list-style-type: none"> • činnosti zaměřené k vytváření (chápaní) pojmů a osvojování poznatků (vysvětlování, objasňování, odpovědi na otázky, práce s knihou, s obrazovým materiálem, s médií, apod.) • spontánní hra • činnosti přiměřené silám a schopnostem dítěte a úkoly s viditelným cílem a výsledkem, v nichž může být dítě úspěšné • sledování pohádek a příběhů obohacujících citový život dítěte • výlety do okolí (do přírody, návštěvy dětských kulturních akcí, apod.) • aktivity podporující uvědomování si vztahů mezi lidmi (kamarádství, přátelství, vztahy mezi oběma pohlavími, úcta ke stáří, apod.) • hry, přirozené i modelové situace, při nichž se dítě učí přijímat a respektovat druhého • četba, vyprávění a poslech pohádek a příběhů s etickým obsahem a poučením • receptivní slovesné, literární, výtvarné či dramatické činnosti (poslech pohádek, příběhů, veršů, hudebních skladeb a písní, sledování dramatizací, divadelních scének) • setkávání se s literárním, dramatickým, výtvarným a hudebním uměním mimo mateřskou školu, návštěvy kulturních a uměleckých míst a akcí zajímavých pro předškolní dítě • aktivity přibližující dítěti svět kultury a umění a umožňující mu poznat rozmanitost kultur (výtvarné, hudební a dramatické činnosti, sportovní aktivity, zábavy, účast dětí na kulturních akcích, návštěvy výstav, divadelních a filmových představení, využívání příležitostí seznamující dítě přirozeným způsobem s různými tradicemi a zvyky běžnými v jeho kulturním prostředí apod.) • přirozené i zprostředkované poznávání přírodního okolí, sledování rozmanitostí a změn v přírodě (příroda živá i neživá, přírodní jevy a děje, rostliny, živočichové, krajina a její ráz, podnebí, počasí, ovzduší, roční období) • práce s literárními texty, obrazovým materiálem, využívání encyklopedií a dalších médií • kognitivní činnosti (kladení otázek a hledání odpovědí, diskuze nad problémem, vyprávění, poslech, objevování)
Spolupráce s rodiči	návštěva domácího hospodářství a návštěva ZOD
Pohádky	O šípkové Růžence, Králičí maminka

Téma: Svátky jara
Podtémata: Hody, hody doprovody
Ten dělá to a ten zas tohle
Děti pozor, červená!
Letí, letí ježibaba na koštěti

<p>Základní charakteristika</p> <p>(hlavní smysl, cíl, záměr)</p>	<p>Na jaře slavíme hned dva tradiční svátky – Velikonoce a pálení čarodějnic. Seznámíme děti s původem těchto svátků, děti se spolupodílí na výzdobě školky, zdobíme vajíčka, předvedeme dětem, jak se plete pomlázka. S koledou obejdeme vesnici – obecní úřad, obchod a místní seniory. Společně se ZŠ budeme pálit čarodějnice, pro děti budou připraveny různé čarodějnické hry a soutěže.</p> <p>Popovídáme si o různých profesích, děti by měly znát, jaké zaměstnání vykonávají jejich rodiče, zeptáme se jich, co by chtěly dělat samy, až vyrostou. A protože je duben měsícem dopravy, nesmíme zapomenout na bezpečné chování na silnici i při cestování v ostatních dopravních prostředcích. Tento měsíc je zároveň spojen s procvičováním a opakováním znalostí a dovedností dětí potřebných při zápisu do základní školy.</p>
<p>Dílčí vzdělávací cíle</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí 2. rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování) 3. rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření) 4. získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci 5. rozvoj kooperativních dovedností 6. vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách 7. rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách
<p>Očekávané výstupy</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem 2. zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a nářadím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami 3. rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí; chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých 4. popsat situaci (skutečnou, podle obrázku) 5. rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí, apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci 6. sledovat očima zleva doprava 7. vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušeností k učení 8. nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným

	<ol style="list-style-type: none"> 9. vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim 10. rozhodovat o svých činnostech 11. vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení 12. uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí 13. těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním 14. uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou 15. spolupracovat s ostatními 16. pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat 17. uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu) chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají) 18. vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý – jak svět přírody, tak i svět lidí 19. uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc) 20. zvládat běžné činnosti a požadavky na dítě kladené i jednoduché praktické situace, které se doma a v mateřské škole opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře, apod.)
Přibližná délka realizace	1 měsíc délka realizace se odvíjí od síly prožitku a podnětů
Věková skupina	3 – 6 let
Vzdělávací nabídka – nabídka činností	<ul style="list-style-type: none"> • konstruktivní a grafické činnosti • manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji, náčiním, materiálem; činnosti seznamující děti s věcmi, které je obklopují a jejich praktickým používáním • jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti v oblasti osobní hygieny, stolování, oblékání, úklidu, úpravy prostředí, apod.

	<ul style="list-style-type: none"> • příležitosti a činnosti směřující k ochraně zdraví, osobního bezpečí a vytváření zdravých životních návyků • artikulační řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky, vokální činnosti • komentování zážitků a aktivit, vyřizování vzkazů a zpráv • hry a činnosti zaměřené k poznávání a rozlišování zvuků, užívání gest • námětové hry a činnosti • řešení myšlenkových i praktických problémů, hledání různých možností a variant • hry a praktické úkony procvičující orientaci v prostoru i v rovině • spontánní hra • činnosti zajišťující spokojenost a radost, činnosti vyvolávající veselí a pohodu • cvičení v projevování citů (zvláště kladných), v sebekontrolě a sebeovládání (zvláště emocí záporných, například hněvu, zlosti, úzkosti, apod.) • činnosti zaměřené k poznávání různých lidských vlastností • společenské hry, společné aktivity nejrozličnějšího zaměření • kooperativní činnosti ve dvojicích, ve skupinkách • hry zaměřené k poznávání a rozlišování různých společenských rolí (dítě, dospělý, rodič, učitelka, žák, role dané pohlavím, profesní role, herní role) a osvojování si rolí, do nichž se dítě přirozeně dostává • hry a praktické činnosti uvádějící dítě do světa lidí, jejich občanského života a práce (využívání praktických ukázek z okolí dítěte, tematické hry seznamující dítě s různými druhy zaměstnání, řemesel a povolání, s různými pracovními činnostmi a pracovními předměty, praktická manipulace s některými • hry a aktivity na téma dopravy, cvičení bezpečného chování v dopravních situacích, kterých se dítě běžně účastní, praktický nácvik bezpečného chování v některých dalších situacích, které mohou nastat • praktické užívání technických přístrojů, hraček a dalších předmětů a pomůcek, se kterými se dítě běžně setkává • aktivity zaměřené k získávání praktické orientace v obci (vycházky do ulic, návštěvy obchodů, návštěvy důležitých institucí, budov a dalších, pro dítě významných objektů)
Spolupráce s rodiči	výroba velikonočních dekorací do interiéru mateřské školy, vinšování po obci – dárky
Pohádky	Zelené vajíčko aj.

Téma: Barevné kouzlo jara
Podtémata: Maminka má svátek a já ji jdu přát
Všechno kolem kvete
Jeden den v Africe

<p>Základní charakteristika</p> <p>(hlavní smysl, cíl, záměr)</p>	<p>Jaro už se pomalu přibližuje k létu, dny jsou teplejší a prosluněné, všechno rozkvétá. A v tomto krásném období slaví svůj svátek všechny maminky. V mateřské škole vrcholí přípravy na posezení s maminkami – vyrábíme dárečky, opakujeme básničky, písničky a tanečky, které jsme se naučili a které jim předvedeme. Na procházkách pozorujeme rozkvetlé zahrady, stromy a keře, učíme se je rozpoznávat. A protože nás pěkné počasí láká ven, těšíme se také na školní výlet, nezapomeneme připomenout správné a bezpečné chování. Občas se stáváme turisty a vyrážíme do okolí mateřské školy (navštívíme chovatele papoušků), jindy zase pozveme autobus, který nás doveze dál, třeba do „Afriky“ – Královédvorské ZOO, kde poznáme i jiná zvířata než u nás na vesnici.</p>
<p>Dílčí vzdělávací cíle</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. osvojení si věku přiměřených praktických dovedností 2. rozvoj a užívání všech smyslů 3. rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu 4. rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně - logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie 5. rozvoj schopnosti sebeovládání 6. rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat 7. osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem 8. rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevovat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny 9. osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy
<p>Očekávané výstupy</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. zachovávat správné držení těla 2. zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě v písku) 3. koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou

4. vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem, apod.)
5. správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči
6. formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat
7. sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech
8. záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost
9. chápat prostorové pojmy (vlevo, vpravo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, vedle, u, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i rovině, částečně se orientovat v čase
10. naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit
11. respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti
12. zorganizovat hru
13. těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním
14. zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací, apod.)
15. vnímat co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.)
16. chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě)
17. chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé
18. vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí)
19. chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí
20. uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu) chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají)
21. vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební

	<p>dovednosti vokální i instrumentální (zazpívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus)</p> <p>22. osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi</p> <p>23. pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit přírodu v okolí, živé tvory, apod.)</p>
Přibližná délka realizace	4 týdny délka realizace se odvíjí od síly prožitku a podnětů
Věková skupina	3 – 6 let
Vzdělávací nabídka – nabídka činností	<ul style="list-style-type: none"> • lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, skoky a poskoky, lezení), nelokomoční pohybové činnosti (změny poloha a pohybů těla na místě) a jiné činnosti (základní gymnastika, turistika, sezonní činnosti, míčové hry, apod.) • smyslové a psychomotorické hry • konstruktivní a grafické činnosti • hudební a hudebně pohybové hry a činnosti • společné diskuse, rozhovory, individuální a skupinová konverzace (vyprávění zážitků, příběhů, vyprávění podle skutečnosti i podle obrazového materiálu, podle vlastní fantazie, sdělování slyšeného druhým apod.) • samostatný slovní projev na určité téma • přednes, recitace, dramatizace, zpěv • přímé pozorování přírodních, kulturních i technických objevů i jevů v okolí dítěte, rozhovor o výsledku pozorování • hry a činnosti zaměřené ke cvičení různých forem paměti (mechanické a logické, obrazné a pojmové) • činnosti zasvěcující dítě do časových pojmů a vztahů souvisejících s denním řádem, běžnými proměnami a vývojem a přibližující dítěti přirozené časové i logické posloupnosti dějů, příběhů, událostí apod. • spontánní hra • příležitosti a hry pro rozvoj vůle, vytrvalosti a sebeovládání • cvičení organizačních dovedností • hry na téma rodiny, přátelství, apod. • výlety do okolí (do přírody, návštěvy dětských kulturních akcí, apod.) • aktivity podporující uvědomování si vztahů mezi lidmi (kamarádství, přátelství, vztahy mezi oběma pohlavími, úcta ke stáří, apod.) • hry a činnosti, které vedou děti k ohleduplnosti k druhému, k ochotě rozdělit se s ním, půjčit hračku, střídat se, pomoci mu, ke schopnosti vyřešit vzájemný

	<p>spor, apod.</p> <ul style="list-style-type: none"> • činnosti zaměřené na poznávání sociálního prostředí, v němž dítě žije - rodina (funkce rodiny, členové rodiny a vztahy mezi nimi, život v rodině, rodina ve světě zvířat) - mateřská škola (prostředí, vztahy mezi dětmi i dospělými, kamarádi) • přípravy a realizace společných zábav a slavností (oslavý výročí, slavnosti v rámci zvyků a tradic, sportovní akce, kulturní programy, apod.) • tvůrčí činnosti slovesné, literární, dramatické, výtvarné, hudební, hudebně pohybové, dramatické apod. podněcující tvořivost a nápaditost dítěte, estetické vnímání i vyjadřování a třibení vkusu • aktivity přibližující dítěti pravidla vzájemného styku (zdvořilost, ohleduplnost, tolerance, spolupráce) a mravní hodnoty (dobro, zlo, spravedlnost, pravda, upřímnost, otevřenost, apod.) v jednání lidí • sledování událostí v obci a účast na akcích, které jsou pro dítě zajímavé • smysluplné činnosti přispívající k péči o životní prostředí a okolní krajinu, pracovní činnosti, pěstitelské a chovatelské činnosti, činnosti zaměřené k péči o školní prostředí, školní zahradu a blízké okolí
Spolupráce s rodiči	besídky pro maminky a babičky, návštěva pracoviště některého z rodičů
Pohádky	O kohoutkovi a slepičce, Hrnečku vař apod.

Téma: Zábavné dny ve školce
Podtémata: Dneska máme dětský den, hrajeme si s úsměvem
 Jsem správný táborník, bude ze mě náčelník
 Ahoj školko, ahoj prázdniny

<p>Základní charakteristika</p> <p>(hlavní smysl, cíl, záměr)</p>	<p>Léto začínáme oslavou Dne dětí. Připomeneme dětem, že zanedlouho po nich oslaví svůj svátek také všichni tatínkové. Využíváme pěkného počasí k dlouhým pobytům venku – na procházkách a hlavně na školní zahradě, kde se také v případě příznivého počasí stravujeme, cvičíme, provádíme vzdělávací činnosti, otužujeme se, ale i hrajeme si v pískovišti a soutěžíme. Učíme se mít rádi přírodu i okolní svět. Třídíme odpady, názorně dětem předvádíme, jak se mají chovat v přírodě, aby jí neškodily, ale naopak ji chránily. Blíží se nám čas prázdnin a dovolených, loučíme se s předškoláky. Pro tyto děti připravujeme pasování na školáky a spaní ve školce, které je každý rok jinak motivováno (piráti, mimozemšťané, princezny a rytíři...)</p>
<p>Dílčí vzdělávací cíle</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. rozvoj fyzické i psychické zdatnosti 2. vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu 3. osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické) 4. vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení 5. osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla) 6. rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňující pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit 7. rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních 8. ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými 9. vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňující tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevat 10. pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit
<p>Očekávané výstupy</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy 2. mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem, apod.) 3. učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí) 4. popsat situaci (skutečnou, podle obrázku) 5. chápat slovní vtip a humor 6. utvořit jednoduchý rým

7. poznat některá písmena a číslice, popř. slova
8. poznat napsané své jméno
9. přemýšlet, vést jednoduché úvahy a to, o čem přemýšlí a uvažuje, také vyjádřit
10. vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušeností k učení
11. chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádávat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, méně, stejně, první, poslední...)
12. nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným
13. prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.)
14. být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem
15. zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací, apod.)
16. přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství
17. odmítnou komunikaci, která je mu nepříjemná
18. bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování, apod.
19. porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých
20. adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se názoru skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody
21. vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo)
22. porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje a že s těmito změnami je třeba v životě počítat), přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole
23. mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí
24. rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí

	podporovat a které je mohou poškozovat, všimnout si nepořádku a škod, upozornit na ně
Přibližná délka realizace	1 měsíc délka realizace se odvíjí od síly prožitku a podnětů
Věková skupina	3 – 6 let
Vzdělávací nabídka – nabídka činností	<ul style="list-style-type: none"> • zdravotně zaměřené činnosti (vyrovnávací, protahovací, uvolňovací, dechová, relaxační cvičení) • činnosti relaxační a odpočinkové, zajišťující zdravou atmosféru a pohodu prostředí • příležitosti a činnosti směřující k prevenci úrazů (hrozcích při hrách, pohybových činnostech a dopravních situacích, při setkávání s cizími lidmi), k prevenci nemoci, nezdravých návyků a závislostí • grafické napodobování symbolů, tvarů, čísel, písmen • prohlížení a „čtení“ knížek • motivovaná manipulace s předměty, zkoumání jejich vlastností • činnosti zaměřené na poznávání jednoduchých obrazně znakových systémů (písmena, číslice, piktogramy, značky, symboly, obrazce) • činnosti zaměřené k seznamování se s elementárními číselnými a matematickými pojmy a jejich symbolikou (číselná řada, číslice, základní geometrické tvary, množství, apod.) a jejich smysluplné praktické aplikaci • spontánní hra • výlety do okolí (do přírody, návštěvy dětských kulturních akcí, apod.) • dramatické činnosti (předvádění a napodobování různých typů chování člověka v různých situacích), mimické vyjadřování nálad (úsměv, pláč, hněv, zlobu, údiv, vážnost, apod.) • společná setkávání, povídání, sdílení a aktivní naslouchání druhému • aktivity podporující sblížení dětí • hry a situace, kde se dítě učí chránit soukromí a bezpečí své i druhých • tvůrčí činnosti slovesné, literární, dramatické, výtvarné, hudební, hudebně pohybové, apod. podněcující tvořivost a nápaditost dítěte, estetické vnímání a i vyjadřování a tříbení vkusu • aktivity přibližující dítěti svět kultury a umění a umožňující mu poznat rozmanitost kultur (výtvarné, hudební a dramatické činnosti, sportovní aktivity, zábavy, účast dětí na kulturních akcích, návštěvy výstav, divadelních a filmových představení, využívání příležitostí seznamující dítě přirozeným způsobem s různými tradicemi a zvyky běžnými v jeho kulturním prostředí apod.) • praktické činnosti, na jejichž základě se dítě seznamuje

	<p>s různými přírodními i umělými látkami a materiály ve svém okolí a jejichž prostřednictvím získává zkušenosti s jejich vlastnostmi (praktické pokusy, zkoumání, manipulace s různými materiály a surovinami)</p> <ul style="list-style-type: none"> • pozorování životních podmínek a stavů životního prostředí, poznávání ekosystémů (les, louka, rybník, apod.) • ekologicky motivované hrové aktivity (ekohry)
Spolupráce s rodiči	zážitky z oslav MDD – kresba spolu s rodiči (doma), spaní ve školce bez maminky, závěrečné rozloučení se „školáky“
Pohádky	Jak se Adámek ztratil, pohádky (příběhy), které děti přinesly z domova vztahující se k určitému tématu aj.

Téma: Kdo rád vodu, čerstvý vzduch
Podtémata: Plavu si a nevím jak..

<p>Základní charakteristika (hlavní smysl, cíl, záměr)</p>	<p>Léto a letní počasí nás láká k vodním hrátkám, experimentování s vodou (pouštění lodiček poskládaných z papíru, praktické fyzikální pokusy, přelévání, foukání brčkem do vody), otužování (stříkací míč, mlhoviště, sprcha, nafukovací bazének). Co nejvíc činností směřujeme na školní zahradu.</p>
<p>Dílčí vzdělávací cíle</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě 2. rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování) 3. rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie 4. získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci 5. ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými 6. rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané 7. osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy
<p>Očekávané výstupy</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, pohybem a sportem 2. mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy 3. mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem, apod.) 4. vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách 5. porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách) 6. vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všimnout si (nového, změněného, chybějícího) 7. řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“ 8. vyjádřit souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých

	<p>situacích), odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod.</p> <p>9. uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky)</p> <p>10. vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc, apod.)</p> <p>11. chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě)</p> <p>12. chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé</p> <p>13. dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair</p> <p>14. uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc)</p> <p>15. mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví a životní prostředí</p>
Přibližná délka realizace	2 - 3 týdny délka realizace se odvíjí od síly prožitku a podnětů
Věková skupina	3 – 6 let
Vzdělávací nabídka – nabídka činností	<ul style="list-style-type: none"> • příležitosti a činnosti směřující k ochraně zdraví, osobního bezpečí a vytváření zdravých životních návyků • činnosti relaxační a odpočinkové, zajišťující zdravou atmosféru a pohodu prostředí • společné diskuse, rozhovory, individuální a skupinová konverzace (vyprávění zážitků, příběhů, vyprávění podle skutečnosti i podle obrazového materiálu, podle vlastní fantazie, sdělování slyšeného druhým apod.) • poslech čtených či vyprávěných pohádek a příběhů, sledování filmových a divadelních pohádek a příběhů • smyslové hry, nejrůznější činnosti zaměřené na rozvoj a cvičení postřehu a vnímání, zrakové a sluchové paměti, koncentrace pozornosti, apod. • hry nejrůznějšího zaměření podporující tvořivost, představivost a fantazii (kognitivní, imaginativní, výtvarné, konstruktivní, hudební, taneční či dramatické aktivity) • spontánní hra • činnosti nejrůznějšího zaměření vyžadující (umožňující) samostatné vystupování, vyjadřování, obhajování vlastních názorů, rozhodování a sebehodnocení • cvičení organizačních dovedností • kooperativní činnosti ve dvojicích, ve skupinkách

	<ul style="list-style-type: none"> • hry a situace, kde se dítě učí chránit soukromí a bezpečí své i druhých • přípravy a realizace společných zábav a slavností (oslavy výročí, slavnosti v rámci zvyků a tradic, <u>sportovní akce</u>, kulturní programy, apod.) • receptivní slovesné, literární, výtvarné či dramatické činnosti (poslech pohádek, příběhů, veršů, hudebních skladeb a písní, sledování dramatizací, divadelních scének) • aktivity přibližující dítěti pravidla vzájemného styku (<u>zdvořilost, ohleduplnost, tolerance, spolupráce</u>) a mravní hodnoty (dobro, zlo, spravedlnost, pravda, upřímnost, otevřenost, apod.) v jednání lidí • práce s literárními texty, s obrazovým materiálem, využívání encyklopedií a dalších médií • kognitivní činnosti (kladení otázek a hledání odpovědí, <u>diskuze nad problémem, vyprávění, poslech, objevování</u>)
Pohádky	Ferda cvičí mraveniště, pohádky dle přání dětí

Téma: My jsme děti z vesnice
Podtémata: Na zahradě, na poli, těšíme se z úrody
 Veselé sportování

<p>Základní charakteristika</p> <p>(hlavní smysl, cíl, záměr)</p>	<p>Budeme si osvojovat poznatky ze života a práce na poli a zahradě (okopávání, zalévání, pletí, odvoz trávy na kompost – jeho význam, radost z úrody). Učíme děti chránit vše živé, seznamujeme je se správným zacházením se zahradním náčiním, upozorníme je na možné nebezpečí spojené s pobytem v přírodě. Zvyšujeme fyzickou zdatnost dětí – navštívíme dětské hřiště, hřiště s umělým povrchem, kde se děti seznamují s pravidly míčových her (vybíjená, basketbal, fotbal apod.)</p>
<p>Dílčí vzdělávací cíle</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. osvojení si věku přiměřených praktických dovedností 2. rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování) 3. rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření) 4. rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit 5. ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými 6. rozvoj kooperativních dovedností 7. vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat 8. rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách 9. rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám
<p>Očekávané výstupy</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí; chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých 2. zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a náradím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami 3. pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno 4. naučit se zpaměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu, apod.) 5. sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech 6. postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí 7. chápat prostorové pojmy (vlevo, vpravo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, vedle, u, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro,

	<p>léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i rovině, částečně se orientovat v čase</p> <ol style="list-style-type: none"> 8. naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit 9. být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem 10. zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací, apod.) 11. spolupracovat s ostatními 12. dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla 13. zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami, s penězi, apod. 14. zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí a různých dovedností a technik (modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.) 15. uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc) 16. všimnout si změn a dění v nejbližším okolí 17. pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit přírodu v okolí, živé tvory apod.)
Přibližná délka realizace	2 - 3 týdny délka realizace se odvíjí od síly prožitku a podnětů
Věková skupina	3 – 6 let
Vzdělávací nabídka – nabídka činností	<ul style="list-style-type: none"> • manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji, náčiním, materiálem, činnosti seznamující děti s věcmi, které je obklopují a jejich praktickým používáním • konstruktivní a grafické činnosti • komentování zážitků a aktivit, vyřizování vzkazů a zpráv • přednes, recitace, dramatizace, zpěv • konkrétní operace s materiálem (třídění, přiřazování, uspořádání, odhad, porovnávání, apod.) • spontánní hra, volné hry a experimenty a materiálem a předměty • činnosti zasvěcující dítě do časových pojmů a vztahů souvisejících s denním řádem, běžnými proměnami a vývojem a přibližující dítěti přirozené časové i logické posloupnosti dějů, příběhů, událostí apod. • spontánní hra • estetické a tvůrčí aktivity (slovesné, výtvarné, dramatické, literární, hudební, pohybové a další)

	<ul style="list-style-type: none"> • výlety do okolí (do přírody, návštěvy dětských kulturních akcí, apod.) • kooperativní činnosti ve dvojicích, ve skupinkách • hry a situace, kde se dítě učí chránit soukromí a bezpečí své i druhých • četba, vyprávění a poslech pohádek a příběhů s etickým obsahem a poučením • hry a praktické činnosti uvádějící dítě do světa lidí, jejich občanského života a práce (využívání praktických ukázek z okolí dítěte, tematické hry seznamující dítě s různými druhy zaměstnání, řemesel a povolání, s různými pracovními činnostmi a pracovními předměty, praktická manipulace s některými pomůckami a nástroji, provádění jednoduchých pracovních úkonů a činností apod.) • poučení o možných nebezpečných situacích a dítěti dostupných způsobech, jak se chránit (dopravní situace, manipulace s některými předměty a přístroji, kontakt se zvířaty, léky, jedovaté rostliny, běžné chemické látky, technické přístroje, objekty a jevy, požár, povodeň a jiné nebezpečné situace a další nepříznivé přírodní a povětrnostní jevy), využívání praktických ukázek varujících dítě před nebezpečím • přirozené i zprostředkované poznávání přírodního okolí, sledování rozmanitostí a změn v přírodě (příroda živá i neživá, přírodní jevy a děje, rostliny, živočichové, krajina a její ráz, podnebí, počasí, ovzduší, roční období) • smysluplné činnosti přispívající k péči o životní prostředí a okolní krajinu, pracovní činnosti, pěstelské a chovatelské činnosti, činnosti zaměřené k péči o školní prostředí, školní zahradu a blízké okolí
Spolupráce s rodiči	dobrovolná pomoc při úpravě školní zahrady, květinové pexeso
Pohádky	Pohádky z maminy zahrádky, prohlížení encyklopedií aj.

Charakteristika ŠVP naší mateřské školy

Analýzou uplynulého období jsme si vytyčili tyto cíle:

Dlouhodobé cíle:

1. rozvíjet u dětí prosociální citění, přirozené vazby mezi dětmi a pozitivní vztah k sobě i druhým
2. rozvíjet estetické citění dětí, vnímání krásy, předávat dětem přiměřené množství zkušeností, manuálních dovedností a fyzické zdatnosti
3. podporovat přirozenou dětskou zvědavost a touhu po poznání, chránit děti před společensky nežádoucími jevy
4. spolupracovat s rodiči na základě partnerství, důvěry a otevřenosti s možností rodičů aktivně se podílet na dění v MŠ
5. zlepšovat vybavení zahrady mateřské školy

Prostředky k naplnění cílů:

1. k celkovému rozvoji využívat vlastní možnosti, aktivitu, iniciativu, potřebu a zájem dítěte
2. účastnit se kulturních akcí školy, podílet se na vlastních akcích školy a na výzdobě interiéru MŠ
3. provádět výchovu laskavou avšak důslednou, snažit se o klidné prostředí a pohodu ve třídách
4. připravovat pro rodiče nástěnky, ankety, cílené rozhovory, poradenskou službu
5. postupně vybavit zahradu zahradním domečkem nebo rekonstruovat starý, zastíněním obou pískovišť, novými herními prvky
6. přenášet do praxe nově získané zkušenosti, pružně reagovat na nové poznatky z oblasti psychologie dítěte a předškolní pedagogiky

Hlavní cíle předškolního vzdělávání formulované ve školském zákoně jsou:

- *Rozvíjení dítěte a jeho schopnosti učení.*
Co se tím, co právě děláme, děti učí. Jak se rozvíjejí?
- *Osvojení si základů hodnot, na nichž je založena naše společnost.*
S jakou morální či lidskou hodnotou se právě děti setkávají?
- *Získání osobní samostatnosti a schopnosti projevit se jako samostatná osobnost působící na své okolí.*
Jaký prostor mají děti pro samostatnost, svobodu, sebevědomí – mají možnost ovlivnit chod věcí, které právě dělají?

Formy a prostředky vzdělávání

Vzdělávání v naší mateřské škole bude uskutečňováno ve všech činnostech a situacích, které se v průběhu dne vyskytnou, vyváženým poměrem spontánních a řízených aktivit. Specifickou formu představuje didakticky zacílená činnost, ve které učitelky s dětmi naplňují konkrétní vzdělávací cíle formou záměrného i spontánního učení. Toto učení bude odvíjeno od aktivní účasti dětí, založeném na smyslovém vnímání, prožitkovém a interaktivním učení zpravidla ve skupině a individuálně. Budeme omezovat učení předáváním hotových poznatků a slovních poučení. Všechny činnosti budou obsahovat prvky hry a tvořivosti.

Hra zůstává základním pedagogickým prostředkem, pro rozvoj dítě předškolního věku má nenahraditelný význam (je hlavní činností předškolních dětí).

Vzhledem k možnostem školní zahrady a okolí MŠ bude dbáno na realizaci vhodných činností při pobytu venku, a nebude docházet k jeho zkracování.

Nadále budeme pečovat o děti s vadami řeči v rámci spolupráce s logopedkou a rodiči – doporučovat je do logopedické poradny.

Pro děti s odkladem školní docházky budou vypracovány individuální vzdělávací plány k jejich rozvoji a to na základě doporučení a závěrů PPP v Náchodě či Hradci Králové.

Mezi oblíbené formy naplňující záměry vzdělávání patří v naší škole: plavecký výcvik, návštěva kamarádů v základní škole.

Děti se účastní během roku řady divadelních představení v mat. škole i mimo ni. Společné akce rodičů a dětí, školní besídky a slavnosti pro děti, rodiče i prarodiče, důchodce z obce, oslavy významných svátků, vítání nových občánků, výlety a exkurze jsou dalšími možnostmi jak působit na děti.

Relaxace a odpočinek je organizován tak, že všechny děti po obědě odpočívají, vyslechnou si pohádku, ukolébavku, vyprávění apod. Dětem, které nemají potřebu spánku, je zkrácena doba odpočinku a po dohodě s rodiči jim umožníme klidné hravé činnosti. Je jim věnována i individuální péče.

Funkční gramotnosti

Oblast funkčních gramotností je zpracována v souvislosti s požadavky MŠMT, prioritami krajskými a ČŠI. Problematika funkčních gramotností je v naší mateřské škole zařazena do oblastí vzdělávacího obsahu a klíčových kompetencí, ke kterým systematicky směřujeme děti všech věkových kategorií. Povinností všech pedagogů je pravidelně zařazovat všechny funkční gramotnosti do běžné vzdělávací práce, a to formou frontálních, skupinových a individuálních činností. K naplnění lze použít mimo každodenně prolínajících se činností vycházejících ze vzdělávacích oblastí také různorodě orientovaných projektových dnů, projektů a dílen. Konkrétní činnosti směřující k rozvoji gramotností budou zaznamenávány v týdenních/časových plánech.

Předčtenářská gramotnost

- Cílem naší MŠ je průběžně startovat, upevňovat a procvičovat dovednosti související s přípravou na čtení a psaní. Pedagogové se zaměří na rozvoj předčtenářských dovedností dětí všech věkových kategorií. Do vzdělávací práce budou zařazovány činnosti jazykového, literárního a grafomotorického charakteru.
- Dítě vedeme k tomu, aby umělo pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno, dovedlo verbálně komunikovat, rozumělo slovům a výrazům, aktivně si rozšiřovalo svůj slovník, mluvilo gramaticky správně, umělo své myšlenky – pocity – nálady formulovat do vět a vyslovovalo jasně a zřetelně.

Předmatematická gramotnost

- Cílem naší MŠ je podněcovat matematické představy dětí. Do vzdělávací práce budou zařazovány činnosti související s orientací v prostoru, matematickými představami a řešením problémových situací.
- Dítě vedeme k tomu, aby umělo rozlišovat znaky a detaily, kreslilo geometrické tvary, chápalo časové vztahy a umělo se orientovat v prostoru – v rovině – na ploše, chápalo základní matematické pojmy (více, méně, větší, před, za, čtverec – kruh – trojúhelník – obdélník), mělo vytvořenou představu o číslech a číselných řadách, umělo předměty řadit – třídit – porovnávat.

Přírodovědná gramotnost

- Cílem naší MŠ je podporovat rozvoj přírodovědné gramotnosti. Do vzdělávací práce budou zařazovány činnosti související s ochranou životního prostředí, environmentální problematikou, zdravím člověka a řešením problémových situací.
- Dítě vedeme k tomu, aby umělo přijmout změnu a vyrovnat se s ní, mělo základní poznatky o světě lidí – přírody – kultury i techniky, mělo elementární povědomí o nutnosti ochrany přírody a znalo možnosti jak aktivně přírodu chránit, uvědomovalo si možnosti ohrožení svého zdraví.

Sociální gramotnost

- Cílem naší MŠ je podpora rozvoje sociálních a společenských návyků, postojů a gramotnosti. Do vzdělávací práce budou zařazovány činnosti podporující sebeuvědomování, sebeovládání, kooperaci ve skupině, participaci na společném úkolu, respektování pravidel a navazování sociálních kontaktů.
- Dítě vedeme k tomu, aby umělo respektovat předem domluvená pravidla, dokázalo se ovládnout a elementárně regulovat své chování, umělo vyjádřit svůj názor – souhlas – nesouhlas, dokázalo spolupracovat a být partnerem při hře, uplatňovalo společenská pravidla ve styku s dospělými i dětmi, dokázalo při hře vyjednávat – kooperovat – dohodnout se – ustoupit – prosadit svůj názor, zařadit se do skupiny vrstevníků.

Informační / digitální gramotnost

- Cílem naší MŠ je seznámit děti se základními informačními technologiemi a možnostmi jejich využití. Do vzdělávací práce budou zařazovány činnosti podporující práci s encyklopediemi, počítačem, internetem, jednoduchým programováním robota Botley a aktivity související s předáváním informací pomocí pošty, telefonu apod.
- Dítě vedeme k tomu, aby vědělo, kde lze informace vyhledat – knihy – počítače – internet – televize – rozhlas a jak je předávat písemnou – telefonickou – ústní formou. Vysvětlujeme, že moderní technologie jsou nejen užitečné, ale také nebezpečné.

Koncepční záměr v oblasti materiálních podmínek

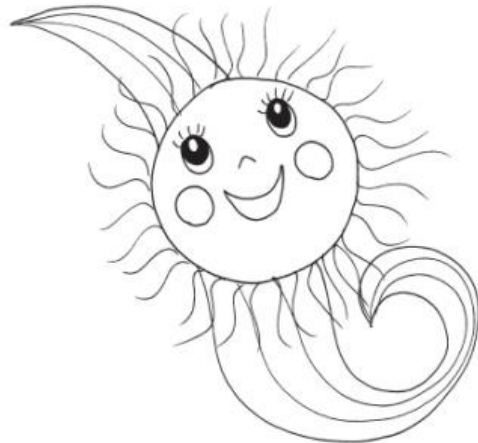
	Plán - rok	Skutečnost
Dlouhodobé cíle:		
1) malování všech prostor MŠ	2018	2018
2) zakoupení většího zahradního domku pro děti	2018	2019
3) snížení 2 umyvadel a vodovodních baterií v umývárně 1.třídy	2019	2019
4) zakoupení stavebnicových magnetických kostek (28000,-Kč) ze Šablou	2019	2019
5) zhotovení nového plotu a vrat před MŠ	2019	2019
6) výměna starých dlaždic za zámkovou dlažbu kolem pískovišť, chodníky	2019	2019
7) zhotovení malého dopravního hřiště	2019	2019
8) vytvoření vitamínové a bylinkové zahrádky (pomocí projektu Malý zahradník)	2020	2020
9) nákup 2 ks robotů Botley a tabletů pro děti	2020	2020
10) instalace nového WC pro personál	2020	2021
11) napojení rozvodů tepla na tepelné čerpadlo v základní škole	2020	2021
12) výměna koberců v šatnách	2020	2021
13) zhotovení nábytku na matrace a peřinky dětí a na pomůcky	2020	2021 částečně
13) výměna sítí na obou pískovištích	2021	2021
14) výměna koberce v 1.třídě	2021	2022
15) zhotovení nábytku na matrace a peřinky, pomůcky - dokončení	2021	2022
16) zakoupení TV do 1.třídy	2021	2022

17) zakoupení mobilního mlhoviště	2021	2022
18) zakoupení stolního plotru	2021	2022
19) Twigsee aplikace pro správu MŠ	2022	
20) výměna dveří v prostorách MŠ	2022	
21) zastínění oken ve třídách MŠ	2022	
22) konstrukce na houpačky, lanový žebřík, lano	2022	
23) kryty na radiátory v 2. třídě	2023	
24) koberec 2. třída	2023	
25) regály ve skladu prádla	2023	
26) nábytek do kanceláře vedoucí učitelky	2023	

Zachráněné sluníčko

Pohádka o sluníčku, které spadlo z oblohy a o tom, jak mu skřítek Matýsek společně se sýkorkami pomohl nazpět.

Fú, fú... To bylo ale větrné ráno! Sluníčko se vyhouplo na oblohu a rozhlíželo se kolem. Děti na stráni pouštěly papírového draka. „Ten si ale létá. Houpe se ve větru sem a tam,“ sluníčko zatoužilo proletět se jako papírový drak. Jeho služba byla těžká. Od jara do zimy, každý den, vždy stejná cesta. Na oblohu a zpět. Vyhřívat prochladlou zem, bojovat s těžkými mraky, otvírat jarní kvítky, dávat chuť sladkému ovoci. Není divu, že se chtělo trochu pobavit.

Opatrně sklouzlo z oblohy a nechalo se unášet větrem. Převalovalo se a houpalo na větrných vlnkách. „To je nádhera. To je taková nádhera,“ libovalo si sluníčko, „hou, hou.“ Najednou ale vítr zafoukal prudčeji. Sluníčko se začalo kutálet stále níž a níž. „Jejda, ouvej...“ A už bylo ve větvích nejvyššího smrku v lese. Rychle se setmělo, jen na vrcholku statného smrku svítilo matné světlo.

„Co se děje?“ lekli se všichni obyvatelé lesa. „Kde je sluníčko?“ „Myslím, že bychom ho měli hledat tam,“ ukázal Matýsek k velkému smrku. Odložil na zem žalud, který chtěl právě přihrát Myšínkovi, a vydal se za slunkem.

Když dorazil na místo, stálo už pod stromem několik zvířátek. Sluníčko pohlédlo dolů na skřítku. „Ouvej, ouvej, to jsem to vyvedlo, Matýsku. Chtělo jsem si užít zábavy, a co si teď počnu? A co si počnou všichni ostatní?“ fňukalo zesláblé sluníčko.

„A proč zase nevystoupáš na oblohu?“ zjišťoval situaci Matýsek. „To nejde, paprsky se mi zamotaly do větví. Nemohu se vyprostit. Ani vítr mi nemůže pomoci.“

„Neboj se, sluníčko, určitě něco vymyslíme,“ řekl skřítek klidně.

„Matýsku, Matýsku, mohla bych zkusit vymotat paprsky slunka z větví?“ vypískla nadšeně jedna ze sýkorek.

„Já, já, raději já. Jsem větší a rozumnější,“ přidala se hned starší sestřička.

„Možná byste to mohly zkusit, ale může to být nebezpečné. Je to hodně vysoko a paprsky slunka mohou pálit,“ rozvažoval Matýsek.

„Ne, nee, nebojte se,“ ozvalo se sluníčko z vrcholku stromu. „Moje paprsky jsou jenom vlahé. Nemám už mnoho sil.“

„Tak vzhůru do toho. Poletíte obě dvě, kamarádky moje. Aspoň vyzkoušíte, jak se umíte dohodnout. Přeji vám hodně štěstí!“

Matýsek pohladil sýkorky po křídélkách a ty se rozletěly přímo za sluníčkem. Všechna zvířátka napjatě pozorovala, co se bude dít. Sýkorky nejprve o něčem hovořily se slunkem a potom se pustily do práce. Paprsek po paprsku chytaly do zobáčků a protahovaly větvemi smrku. Švitořily, pokyvovaly hlavičkami a za chvíli bylo sluníčko na svobodě. „Huráá! Sýkorky zachránily sluníčko,“ volala zvířátka a všichni se radovali.

„Děkuji vám, ptáčekové rozmilí, moc jste mi pomohli.“ Sluníčko vyskočilo na oblohu a rozzářilo se. Náhle bylo všude plno světla a tepla.

„Jste pašáci,“ chválil sýkorky Matýsek. „Tak odvážné sýkorky jsem ještě neviděl.“ Sýkorky byly šťastné. Konečně dokázaly, že umějí také někomu pomoci. Zatím vždy přijímaly jenom pomoc ostatních.

Matýsek se vrátil ke hře s myšáčky, sýkorky poletovaly okolo. Ostatní zvířátka si prohřívala vychladlé kožíšky na sluníčku. Papírový drak stále létal nahoře na stráni. Každý užíval posledních teplých paprsků, jak se jenom dalo. Vždyť zima na sebe nenechá dlouho čekat.

OTÁZKY K TEXTU

- Sluníčku se zachtělo proletět se po světě. Může něco takového udělat? Má to sluníčko na světě snadné?
- Sluníčko se zamotalo do větví stromu. Co by se asi stalo, kdyby mu nikdo nepomohl? Dá se žít bez sluníčka?
- Matýsek poslal na pomoc slunku obě dvě sýkorky. Proč nevybral jenom jednu z nich? Také jsi už něco dokázal společně se svým kamarádem?

OTÁZKY K OBRÁZKU

Co se stalo sluníčku? Je smutné?

Ví sluníčko, že se dopustilo chyby? Lituje toho, co udělalo?

Jarní snídaně (Sluníčka)

recept je určen pro 4 osoby

Ingredience:

Posnídejte východ slunce! Všechno, co potřebujete, máte jistě doma, a tak se můžete pustit do práce.

4 plátky toastového chleba,
4 menší vejíčka,
vykrajovátko ve tvaru kytičky na cukroví (sušenky),
olej na smažení.

Příprava:

Do každého plátku chleba vykrojíme kulatý otvor. Na pánvi rozpálíme olej, ne příliš, aby se topinky nepřipálily. Chleby opečeme z jedné strany, obrátíme je a do každého otvoru rozklepneme jedno vejíčko.

Pak chleby pomalu opečeme i z této druhé strany, aby se vejíčka stačila srazit.

Posolíme, ozdobíme strouhaným sýrem, pokapeme kečupem, nebo jinak ochutíme a máme k snídani *východ slunce jako od malíře!*

Čerpáno z knihy Kudy z nudy (2001)

Doporučená příloha:

čaj, káva, mléko, ovocná šťáva

Volám tě sluníčko, haló, haló,

tepla je na světě málo, málo.

Vylez a rozežeň mraky, mraky

a já ti pomůžu taky, taky.

Povím ti jen kratičko,

co zažilo sluníčko

na své pouti po nebi,

tvé kresby to zvelebí.

1. třída TŘÍDA TRPASLÍČKŮ

Naše trpasličí říkanka:

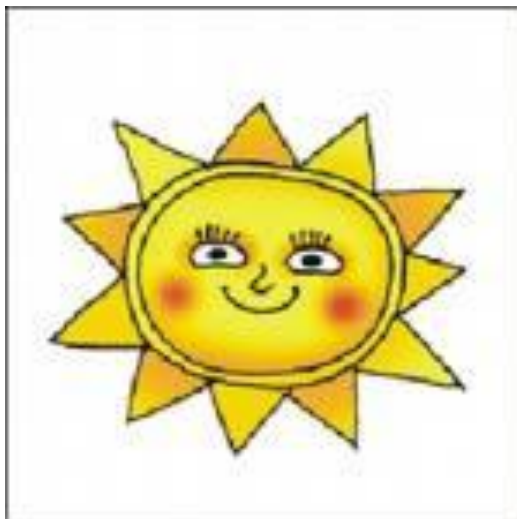
**Já mám plno kamarádů,
všechno o nich vím.
Kdepak jsou ty hodné děti?
Já je pěkně pohladím.
Společně si umí hrát,
držet lžíci, malovat.**

2.třída **TŘÍDA SLUNÍČEK**

Naše sluníčková říkanka:

**My jsme žlutá sluníčka,
pracovitá je naše ručička.
Zpíváme, cvičíme si vesele
jsme tu všichni přátelé.
Když nám je smutno, či máme bolístku,
naše učitelky jsou nám nablízku.**

**Naše třída sluníček
je plná hodných dětiček.
Těšíme se do školky
na kluky i na holky.
Cvičíme a počítáme,
spoustu hraček tady máme.
Básničky se naučíme,
hodně věcí vyrobíme.
Zpíváme si vesele,
jsme tu všichni přátelé.**

Bezpečností opatření při práci s dětmi v MŠ

Učitelka školy je povinna zabezpečit dohled nad dětmi, a to při školní i mimoškolní výchově a vzdělávání tzn. při všech aktivitách organizovaných MŠ.

Opatření v průběhu vzdělávacích činností:

- Každá učitelka je osobně zodpovědná za bezpečnost svěřených dětí od doby jejich převzetí od zákonných zástupců, pověřené osoby nebo jiného pedagoga školy do doby jejich předání zákonným zástupcům, pověřeným osobám nebo jinému pedagogovi školy.
- Při hře dětí ve třídě dbá, aby si děti hrály klidně, sleduje jejich hru, předchází konfliktům. Nedovolí dětem nosit do MŠ nebezpečné předměty nebo hračky.
- Nesmí odejít od dětí. Pouze při závažných důvodech si zajistí dohled jiné pracovnice z MŠ.
- Nesmí dát dětem bez náležitého dohledu nůžky, štetce, tužky či jiné ostré a špičaté pomůcky, drobné korálky a stavebnicové tvary, které by si mohly děti strčit do ucha, vdechnout nebo spolknout.
- Při tělovýchovných aktivitách dbá zvýšené pozornosti o bezpečnost dětí. Upozorňuje na případné nebezpečí, zajišťuje soustavnou pomoc při cvičení a bývá vždy na nejrizikovějším místě.
- Při převlekání dětí v šatnách vykonává učitelka stálý dozor, sama se obléká až když jsou děti připraveny na pobyt venku – v této době zajistí dohled jiná pracovnice MŠ. Neprodluhuje zbytečně pobyt oblečených dětí v šatně.
- Při rozcházení dětí domů věnuje učitelka pozornost úpravě a čistotě dětí. Dítě předává zákonným zástupcům nebo pověřené osobě, ale to pouze na základě písemného pověření zástupcem dítěte.

Opatření při pobytu dětí venku:

- Při pobytu dětí mimo území MŠ odpovídá jeden pedagogický pracovník za bezpečnost nejvýše: a) 20 dětí smyslově, tělesně a duševně zdravých starší 3 let
b) 15 dětí v případě, že jsou mezi nimi 2 děti od dvou do tří let
c) 12 dětí v případě, že jsou mezi nimi 2 postižené děti nebo 1 postižené a 1 dítě od dvou do tří let.
- Při pobytu dětí na školní zahradě učitelka nedovolí dětem bez dozoru na průlezky, houpačky a jiné nářadí, kde hrozí nebezpečí úrazu. Nedovolí jim též samostatné vzdálení do prostor zahrady, kam sama nevidí, kde nemůže mít o dětech přehled.
- Při vycházkách učí děti chodit ve dvojicích a v zástupu tak, aby zajistila jejich bezpečnou chůzi, chůzi po chodníku, upozorní děti, aby rukama nesahaly na ploty (nebezpečí kousnutí psem). Učitelka dbá na bezpečné přecházení vozovky, k čemuž používá terčík, popř. reflexní vesty dětí. Průběžně seznamuje děti s pravidly bezpečného chování na ulici, v dopravě.

Opatření při sportovních akcích, výletech:

- Nutno dbát na základě náročnosti akce a počtu dětí o určení další způsobilé osoby k zajištění bezpečnosti dětí.

Opatření při úraze:

- Všichni zaměstnanci jsou povinni okamžitě poskytnout první pomoc při jakémkoliv úraze, v případě potřeby přivolají lékařskou pomoc. Pouze v nezbytně nutném případě zajistí převoz zraněného do zdravotnického zařízení. Zároveň jsou povinni bezodkladně informovat ředitelku školy a zákonné zástupce zraněného dítěte.
- Úrazy vyžadující ošetření budou zaznamenány do Knihy úrazů, která je uložena v 2.třídě MŠ.

Systém evaluace a autoevaluace

v naší mateřské škole

Cílem systému evaluace a autoevaluace je ověření, vyhodnocení a následně zlepšení kvality práce naší mateřské školy jako celku a tím i jednotlivých tříd.

V naší mateřské škole se zaměříme na evaluační činnosti (vyhodnocování)

➤ *na úrovni tříd*

- **vlastní práce**
(učitelka si všímá toho, co se událo, co a jak proběhlo, uvědomuje si, co pozorovala, co její zjištění znamená. Sleduje, kde vznikají případné problémy, zvažuje důvody těchto problémů, hledá, jak je řešit. Závěry pak promítá do svojí další činnosti: zaměřuje se na potřebné dovednosti, upravuje podmínky apod.)
- **hodnocení sebe sama, sebehodnocení**
(profesionalita a odpovědnost předškolního pedagoga)
- **provázanosti RVP PV, ŠVP PV, TVP PV**
(funkčnost svého TVP PV – zda došlo k naplnění dílčích cílů a úkolů ve sledovaných oblastech předškolního vzdělávání, zda byla vzdělávací nabídka pro děti přiměřená, zajímavá, podnětná a co jim případně přinesla; vhodnost použitých forem, metod a prostředků, naplňování individuálních vzdělávacích potřeb dětí.)
- **hodnocení dětí**
(sledování individuálního rozvoje každého dítěte, reagovat na něj při plánování k zajištění jejich optimální výchovy a vzdělávání, vést o nich záznamy)

➤ *na úrovni školy*

- **provázanosti RVP PV, ŠVP PV, TVP PV**
(vzdělávací program naší MŠ – jeho shoda s RVP PV, třídní programy, konkrétní aktivity, formy, pestrost a vyváženost)
- **evaluační činnost vedoucí učitelky** – rozpracovaná v Plánu kontrolní činnosti vedoucí učitelky
(je naplňována v každodenní konfrontaci: děti x pracovníci x ved.uč. x rodiče)
- **hodnocení zachycené v projevech dětí i dospělých**
- **hodnocení kontrolních orgánů ČŠI**

Jaké máme nástroje pro naše evaluační činnosti

- ⇒ pozorování, záměrné opakované pozorování
- ⇒ záznamy o dětech, jejich portfolio – sledovaný posun ve vývoji
- ⇒ rozhovory
- ⇒ diskuze
- ⇒ rozbor
- ⇒ porady
- ⇒ analýza projektů
- ⇒ rozbor dokumentace
- ⇒ zdroje informací
  - děti
  - rodiče
  - učitelky
  - provozní zaměstnanci
  - zřizovatel
  - instituce
  - zápisy z kontrol, inspekční zprávy ČŠI
  - další odborníci a partneři
- ⇒ vyhodnocovací listy (pro jednotlivé tématické části)
- ⇒ hospitace – ved. učitelky, vzájemné mezi učitelkami
- ⇒ pedagogické rady a provozní porady
- ⇒ vnitřně stanovená kritéria – pro osob. příplatky, odměny
- ⇒ dotazníky pro různé skupiny osob (rodiče, učitelky, provozní pracovníci, sponzoři...)

Jak často a kdo bude evaluaci provádět

- ⇒ TVP PV – 2x ročně vždy v pololetí a na konci šk. roku - tř. uč. + ved. uč.
- ⇒ tematické celky a témata – vždy po jejich ukončení - tř. uč. + ved. uč.
- ⇒ vývoj dítěte (záznam. listy) – průběžně - tř. uč. + ved. uč.
- ⇒ hospitace ved. učitelky – průběžně, 2x ročně u každé učitelky
- ⇒ pedagogické rady – 3x ročně - všichni pedagogové
- ⇒ provozní porady – dle potřeby
- ⇒ náhodné, ale i plánované krátké vstupy – dle potřeby - ved. uč.

VNITŘNÍ EVALUACE 2022 – 2023

Co sledujeme	Jak a čím	Termín	Kdo odpovídá	Dokumentace	Proč
<i>Efektivita práce</i>	<i>Pracovní doba</i> - využití - překrývání	září říjen - vyhodnocení	vedoucí učitelka	rozvrh hodin	stanovení úvazků
	<i>Kontrola docházky</i>	1 x měsíčně	vedoucí učitelka	pracovní výkaz	dodržování pracovní doby
	<i>Písemná příprava</i>	na celý týden	všechny učitelky	čerpání z TVP PV	jak se plní dané cíle
<i>Práce pedagogů</i>	<i>Sebehodnocení</i>	průběžně	všechny učitelky	pedagogická rada	promyšlené postupy a cíle, příprava na práci
	<i>DVPP</i>	průběžně	všechny učitelky	doklad o účasti na akci	další sebevzdělávání, uplatňování nových metod
<i>Naplňování indiv. vzděl. potřeb dětí</i>	<i>Pozorování, využití didaktických testů</i>	průběžně	všechny učitelky	záznamové listy o dítěti	zhodnocení individuál. pokroků dítěte v učení
	<i>Úroveň komunikace herní aktivity</i>	průběžně	všechny učitelky		
<i>Sledování materiál., techn., hygien. podmínek</i>	<i>Konzultace se zaměstnavatelem a zřizovatelem</i>	průběžně	všechny učitelky	zápis z pedag. rady	zlepšení a zkvalitnění podmínek
		průběžně	všechny učitelky	zápis ze školní rady	

Individuální hodnocení dětí– pedagogická diagnostika (záznamové listy)

Průběžné zaznamenávání osobního pokroku dítěte vzhledem k výchozímu stavu. Individuální hodnocení vychází z výchozího vývojového stupně dítěte a vzhledem k tomu je hodnocen pokrok.

Z tohoto hodnocení vyvozujeme závěry pro další práci s konkrétním dítětem. Dokument slouží učitelce k optimalizaci rozvoje dítěte a jako podklad pro zpracování hodnocení pro vyšetření v PPP – *je to důvěrný materiál*.
Dále slouží učitelce k plánování TVP PV – individualizace ve vzdělávání.

Co je evaluace – hodnocení mateřské školy, výsledků MŠ – „ohlédnutí za naší prací“

Co je hodnocení – ve vztahu k dítěti či pedagogovi – rozvoj učení dítěte, hodnocení práce učitelky

Kriteria hodnocení a evaluace vedoucí učitelky školy

Kontrolní činnost – **pedagogické pracovnice:**

Cíl: Jak učitelky probouzejí v dítěti aktivní zájem a chuť dívat se kolem sebe, naslouchat a objevovat, co všechno už samo umí, zvládne a dokáže.

Kritéria:

- veškerá pedagogická činnost odpovídá poslání (filosofii) školy
- dostatečné naplňování cílů daných ročním plánem
- dostatečné naplňování průběžných a konkrétních vzdělávacích cílů daných ŠVP PV
- je zajištěn pravidelný denní rytmus a řád, který je dostatečně flexibilní, respektuje potřeby dětí a aktuální situaci
- děti jsou každodenně dlouho venku
- děti mají dostatek pohybu na zahradě i v MŠ
- učitelky respektují individuální potřebu aktivity, spánku a odpočinku jednotlivých dětí, nenutí děti ke spánku na lůžku
- učitelky se samy chovají tak, aby byly dětem vzorem
- děti se cítí v MŠ bezpečně, jistě, spokojeně
- nově přichozí děti mají možnost postupné adaptace
- učitelky respektují všechny potřeby dětí, reagují na ně a napomáhají v jejich uspokojování
- děti **nejsou** zatěžovány a neurotizovány spěchem a chvatem
- všechny děti v MŠ mají stejné postavení
- nikdo není zesměšňován, podceňován
- volnost a svoboda dětí je dobře vyvážena s nezbytnou mírou omezení, vyplývající z nutnosti dodržovat v MŠ potřebný řád
- pedagogický styl učitelek je podporující, sympatizující, počítá s aktivní spoluúčastí a samostatným rozhodováním dítěte
- s dětmi není zbytečně manipulováno, zbytečně se neorganizují
- nepodporuje se nezdravá soutěživost
- učitelka se cíleně věnuje neformálním vztahům dětí ve třídě a nenásilně je ovlivňuje

prosociálním směrem (prevence vandalismu a šikany)

- prostorové uspořádání třídy vyhovuje nejružnějším skupinovým a individuálním činnostem dětí
- hračky jsou umístěny tak, aby si je děti mohly samy brát i je uklízet a dobře na ně viděly
- učitelky dbají na dostatek tekutin po celý den, snaží se o maximální pitný režim všech dětí
- poměr spontánních a řízených činností je v denním programu vyvážený
- děti mají dostatek času i prostoru pro spontánní hru
- veškeré aktivity jsou organizovány tak, aby děti měly prostor pro vlastní iniciativu experimentování, zapojení se do organizace činností, práci svým tempem
- učitelky vytvářejí prostor pro individuální skupinovou i frontální činnost
- je dbáno na soukromí dětí – možnost se uchýlit do klidného koutu, neúčastnit se společných činností
- plánování činností vychází z potřeb a zájmů dětí, vyhovuje individuálním vzdělávacím potřebám a možnostem dětí
- spojování tříd je maximálně omezeno v ranních a odpoledních hodinách
- evaluační činnost uč. má smysl, je užitečná pro vyvození závěrů k další práci
- učitelky dbají o další odborný růst, soustavně se vzdělávají
- učitelky jednají a chovají se profesionálním způsobem – v souladu se společenskými pravidly a pedagogickými a metodickými zásadami výchovy dětí, pokročích v učení a domlouvají se na společném postupu při výchově a vzdělávání
- uč. chrání soukromí rodiny a zachovávají mlčenlivost o jejich vnitřních záležitostech, s informacemi pracují diskrétně, varují se přílišné horlivosti a poskytování nevyžádaných rad

Kontrolní činnost – **provozní pracovnice:**

Cíl: Plnění pracovních povinností, dodržování organizačního řádu, bezproblémový chod celé mateřské školy.

Prostředky:

- náhodné vstupy
- kontrola prostor mateřské školy
- rozhovory
- kontrola dodržování a evidence pracovní doby

Kritéria:

- plní všechny své úkoly dané pracovní náplní
- dodržují organizační řády školy, pracovní dobu
- dětský nábytek, tělocvičné nářadí, zdrav. hygienické zařízení i vybavení pro odpočinek je udržováno v čistotě, zdravotně nezávadné, bezpečné
- dětem je poskytována plnohodnotná a vyvážená strava, je zachována skladba jídelníčku, dodržována zdravá technologie přípravy pokrmů a nápojů, děti mají dostatek tekutin, mezi jídly jsou dodržovány vhodné intervaly, děti se nenutí do jídla
- pracovnice jsou dětem svým chováním vzorem
- pracovnice se vyhýbají negativním slovním komentářům a podporují děti v samostatnosti a pozitivním chování
- spolupracují s ředitelkou školy, učitelkami, zřizovatelem a dalšími orgány státní správy a samosprávy, aktivně se podílí na nadstandardních aktivitách a akcích školy
- pracovnice mateřské školy jednájí, chovají se a pracují profesionálním způsobem (v souladu se společenskými pravidly)
- vztah mezi zaměstnanci a rodiči je na základě porozumění, respektu a partnerství
- zaměstnanci sledují konkrétní potřeby dětí, resp. Rodin a snaží se jim porozumět a vyhovět
- svým jednáním i chováním chrání soukromí dětí i rodiny – jednájí taktně a diskrétně

Ustanovení pedagogické rady

Šárka Jechová, Dis. - vedoucí učitelka MŠ - kvalifikovaná
Daniela Divišová - učitelka MŠ - kvalifikovaná
Andrea Poláková - učitelka MŠ – kvalifikovaná
Hana Blažková – učitelka MŠ – kvalifikovaná
Milena Jonešová – asistent pedagoga – kvalifikovaná
Jaroslava Kohlová – chůva – kvalifikovaná (nepedagog)

Plán pedagogických rad

Pedagogické rady – zde se projednávají otázky řízení školy. Pracovníci mají na pg. radě možnost:

- vyjádřit se k základním otázkám rozvoje školy
- podílet se na důležitých rozhodnutích

Pracovníci se vzájemně ovlivňují, hledají nejpříjemnější alternativy.

Rady svoláváme z různých důvodů a podle toho je můžeme rozdělit na pravidelné a mimořádné.

Pravidelné – svolávané 3x do roka, srpen, listopad, březen - stanovíme si, kdy se budou konat, rad se účastní pedagogičtí a nepedagogičtí pracovníci.

- tříbí se názory na jednotlivé problémy
- hodnotí se plnění úkolů ročního plánu
- sleduje se, zda se daří naplňovat celkovou koncepci rozvoje školy apod.
- diskuze nad ŠVP PV a TVP PV

Mimořádné – svolávají se dle potřeby

- podání informací po poradě s ředitelkou školy
- seznámení s hygienickou kontrolou
- projednání stížností rodičů
- řešení přestupků jednotlivce, problémy pracovní kázně
- řešení mimořádné situace při opravách budovy

Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků

Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků zpracovává vedoucí učitelka a projednává na pedagogické radě.

Druhy dalšího vzdělávání jsou rozděleny na:

1. Studium k prohlubování odborné kvalifikace (účast na kurzech a seminářích, nejméně čtyři vyučovací hodiny)
2. Samostudium (na formu samostudia je využíváno především studijní volno).

Organizační zajištění dalšího vzdělávání ve škole

1. Návrhy na plán dalšího vzdělávání shromáždí ved. učitelka školy.
2. Přihlášky na akce vyplňují pedagogičtí pracovníci samostatně v písemné podobě.
3. Ředitelka s ved. učitelkou provedou formální kontrolu přihlášek a doporučí či nedoporučí povolení akce s tím, že přihlédnou k:
  - potřebnosti školy
  - počtu akcí, kterých se pedagogický pracovník zúčastnil za pololetí
  - časové náročnosti akcí (potřeba zastupování za nepřítomné učitelky)
4. Povolení jednotlivých akcí provádí ředitelka s ved. učitelkou s tím, že přihlédne k:
  - potřebnosti školy
  - počtu akcí, kterých se pedagogický pracovník zúčastnil za pololetí
  - finanční náročnost akce
5. Všechny povolené akce přihlásí ředitelka s účetní, přihlášky a osvědčení zakládá.
6. Termíny a místo konání si pedagogické pracovnice hlídají samy.
7. Nemohou-li se ze závažných důvodů akce zúčastnit, jsou povinny v dostatečném časovém předstihu informovat ved. učitelku nebo ředitelku školy a ty zajistí účast jiné pracovnice školy.
8. O průběhu akce pedagogický pracovník stručně informuje ved. učitelku. Ta rozhodne, zda budou o akci informováni další pracovníci školy, popřípadě předány materiály.

Plán personálního rozvoje pedagogických pracovníků

Vedoucí učitelka se zaměří na oblast BOZP.

Další oblasti vzdělávání pedagogických pracovníků

- pedagogika
- psychologie
- zdravý životní styl

Oblasti vzdělávání mohou být dopisovány.

Seznámení dětí s prevencí před možnými riziky v budově MŠ i mimo ni a při akcích pořádaných školou

Učitelky přiměřenou formou poučí děti a o bezpečném chování v prostředí MŠ a při dalších aktivitách mimo areál MŠ a vysvětlí jim možná rizika.

Na závěr poučení prověří znalost probraného formou dotazů a odpovědí, besedy, komunitní kruh.

Učitelky důsledně dbají na dodržování všech pravidel bezpečného chování stanovených v organizačních směrnících školy. Poučení o bezpečnosti jsou průběžně opakována a zaznamenávána do Přehledů výchovné práce.

Pobyt a činnosti v budově školy

<u>Riziko</u>	<u>Poučení</u>
<ul style="list-style-type: none"> ▪ úraz elektrickým proudem ▪ dezorientace v prostoru ▪ pád z výšky ▪ náraz na překážku, srážka s dítětem ▪ vkládání cizího předmětu do tělních dutin, polknutí, vdechnutí ▪ vzájemné poranění ▪ uklouznutí 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ nedotýkat se el. zásuvek, el. spotřebičů ▪ seznámit se všemi prostory k pobytu dětí vč. zázemí personálu a kuchyně, nevycházet z budovy, každé opuštění třídy hlásit učitelce ▪ nevyšlézat do výšky bez přímé kontroly učitelky /řibstole, cv. náradí/, správně sedět na židli ▪ neběhat, chodit klidně ▪ nevkładat cizí tělesa /korálky, části drobných stavebnic/do tělních dutin ▪ ! bezpečné zacházení s nůžkami, s výtvarným a pracovním nářadím ▪ bezpečná obuv, nekapat vodu v umývárně, hlásit uč. rozlití tekutin na podlahu, nevcházet na mokrou podlahu

Pobyt a činnosti na školní zahradě

<u>Riziko</u>	<u>Poučení</u>
<ul style="list-style-type: none"> ▪ vzájemné poranění ▪ infekční onemocnění ▪ pád z výšky ▪ poranění pohybujícími se předměty 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ nemanipulovat klacky, neházet kameny, při jízdě na koloběžkách a tříkolkách dodržovat dohodnutá pravidla ▪ nedávat písek do úst, neolizovat si ruce ▪ přiměřené chování na průlezkách, skluzavkách, koupadlech /pevně se držet, neprovádět prosté visy a visy hlavou dolů, dodržovat rozestupy při překonávání překážek/ ▪ dodržovat přiměřený odstup od houpaček, průlezek, větví, sledovat pohyb cv. náčiní

Pobyt mimo území školy

<u>Riziko</u>	<u>Poučení</u>
<ul style="list-style-type: none"> ▪ dopravní nehoda ▪ zabloudění ▪ otravy organismu ▪ cestování	<ul style="list-style-type: none"> ▪ chůze v útvaru, přechod vozovky po důkladném rozhlédnutí, na pokyn učitelky, nezdržovat se ve vozovce ▪ sledovat učitelku, neodbíhat, nevzdalovat se od ostatních, znát vl.jméno, adresu MŠ ▪ nesbírat houby a plody – bobuloviny, nevkládat je do úst ▪ zákaz dotýkat se zvíře a ptáků, netrhat rostliny ▪ nástup a výstup do stojícího veř. dopr. prostředku, sedět na bezpečném místě, sledovat cestu, neopouštět sedadlo, pokud se jede

Sezónní činnosti

<u>Riziko</u>	<u>Poučení</u>
<ul style="list-style-type: none"> ▪ sáňkování, skluz	<ul style="list-style-type: none"> ▪ důsledně dodržovat rozdělení kopce na výstupovou a sjezdovou část

SEZNAM KNIH, KTERÉ SI MOHOU RODIČE VYPŮJČIT

<i>Název knihy</i>	<i>poř.č.</i>
Poprvé v mateřské škole	25 zelená
Grafomotorika pro děti předškolního věku	7 zelená
Příběhy pomáhají s problémy	8 zelená
Hry pro všestranný rozvoj dítěte	82 oranžová
Hry pro tříleté a mladší děti	74 oranžová
111 námětů pro tvořivou hru dětí	73 oranžová
Cvičení pro rozvoj řeči	51 oranžová
261 her pro děti	82 oranžová
Strašidla a pohádkové bytosti	10 oranžová
Rozvoj tvořivosti	21 hnědá
Knihy výtvarných nápadů	29 hnědá
Budeme mít prvňáčka	18 zelená
Hrajeme si s předškoláky	72 oranžová
150 her pro děti i dospělé	81 oranžová

Pravidla soužití ve třídě

- při příchodu a odchodu se pozdravíme slovně i podáním ruky
- požádáme a poděkujeme
- ukládáme hračky na svá místa
- na hračky jsme opatrní
- chováme se ohleduplně ke kamarádům, navzájem se respektujeme
- spory mezi sebou neřešíme rukama, ale přátelskou dohodou
- neskáčeme dospělému do řeči, i kamaráda necháme domluvit
- neničíme kamarádovi hru, ani práci
- bez domluvy s paní učitelkou se nevzdalujeme ze třídy
- umíme se omluvit
- neposmíváme se
- mluvíme pravdu, nelžeme
- nebereme cizí věci
- nestrkáme se

Pravidla soužití v jídelně

- chováme se tiše
- sedáme si nejprve na židličky blíže oken, aby o nás ostatní děti nezakopávaly
- během jídla nevstáváme
- po jídle vstaneme, zasuneme židličku a potom postupně odnášíme nádobí na okénko
- hrneček nosíme zásadně za ouško
- při čekání na jídlo se nestrkáme, nepředbíháme se
- za jídlo poděkujeme
- při jídle máme obě ruce na stole
- dodržujeme pravidla slušného chování při stolování
- dodržujeme pitný režim v průběhu celého dne:
  - o hrníček si bereme z háčku s naší značkou
  - o pítí si naléváme sami – z nádoby s kohoutkem nebo z konvice, kterou držíme oběma rukama
  - o hrníček nenaléváme vrchovatý, nikam s ním nechodíme, po vypití ho postavíme zpět na táč
- pokud pítí vylijeme, okamžitě to nahlásíme dospělému

Pravidla soužití v umývárně

- chováme se tiše
- máme vyhrnuté rukávy
- chodíme pomalu, nestrkáme se
- pro holky je záchod s červenou mašličkou, pro kluky je záchod s modrou mašličkou a pisoáry
- vodu nepouštíme naplno
- po umytí si nad umyvadlem oklepeme ruce
- ručník sundáme z háčku, otřeme si ruce a ručník opět pověsíme
- před odchodem si upravíme oblečení

Pravidla soužití v šatně

- chováme se tiše
- sundáme si bačkory a uklidíme je do skříňky
- svlékneme si tepláky (zástěrku), složíme je a uložíme do skříňky
- sundáme sáček z háčku, vyndáme věci na ven, sáček znovu pověsíme a oblékneme se
- pokud na něco sami nestačíme, poprosíme dospělého o pomoc
- počkáme na pokyn paní učitelky opustit šatnu

Použitá literatura:

Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání, MŠMT ČR č. j. 32 405/2004 – 22
Manuál k přípravě ŠVP/TVP/ mateřské školy 2005
Praktický průvodce TVP MŠ 2006
Informatoria
Publikace Příkrylová – www.hrajeme-si.cz
Semináře

Dodatek k ŠVP PV č. 1

Název školního vzdělávacího programu: Smějeme se se sluníčkem – Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání

Název školy: Základní škola a Mateřská škola Rasošky

Ředitelka právního subjektu: Ing. Monika Zmítková

Zpracovala: Milena Jonešová, ved. učitelka s kolektivem

Platnost dokumentu: od 1.9.2011

Dodatek k ŠVP PV č. 1 byl projednán se zřizovatelem dne 27.8.2011

V Rasoškách dne 30.8.2011

.....
Ing. Monika Zmítková, ředitelka školy

razítko školy

Tímto dodatkem se upravuje školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání ve znění platných dodatků od 1.9.2011 takto:

- Kapacita MŠ - 55 dětí
- Provoz školy – v 1.třídě zapsáno 28 dětí, ve 2.třídě 27 dětí
- Přijímací řízení – rodiče i veřejnost jsou informováni mimo jiné i na webových stránkách
- Vnitřní uspořádání školy - v 1.třídě zapsáno 28 dětí, ve 2.třídě 27 dětí
- V celém dokumentu se přejmenovává slovo oddělení na třídu

Dodatek k ŠVP PV č. 2

Název školního vzdělávacího programu: Smějeme se se sluníčkem – Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání

Název školy: Základní škola a Mateřská škola Rasošky

Ředitelka právního subjektu: Ing. Monika Zmítková

Zpracovala: Milena Jonešová, ved. učitelka s kolektivem

Platnost dokumentu: od 1.9.2013

Dodatek k ŠVP PV č. 2 byl projednán se zřizovatelem dne 27.8.2013

V Rasoškách dne 30.8.2013

.....
Ing. Monika Zmítková, ředitelka školy

razítko školy

Tímto dodatkem se upravuje školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání ve znění platných dodatků od 1.9.2013 takto:

- Řízení mateřské školy – spolupráci jsme rozšířili s HZS Jaroměř, Policie ČR Jaroměř, ČČK Jaroměř (přednášky, exkurze), Daneta Hradec Králové (prodej jejich výrobků a předání výtěžku z prodeje), Domov Sv. Josefa Žireč (vystoupení dětí a předávání dárků)
- Personální a pedagogické zajištění – od 1.7.2012 mají všechny pedagogické pracovnice potřebnou odbornou kvalifikaci
- Nadstandardní aktivity - výtvarný kroužek „Pracovité a tvořivé ručičky“, kroužek pilates a jógy pro děti „Ohebný človíček“, pohádkový kroužek „Pohádkové hrátky“
- Vzdělávací obsah a jeho časový plán – témata a podtémata nejsou časově limitována, přizpůsobujeme se aktuálním podmínkám

Dodatek k ŠVP PV č. 3

Název školního vzdělávacího programu: Smějeme se se sluníčkem – Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání

Název školy: Základní škola a Mateřská škola Rasošky

Ředitelka právního subjektu: Ing. Monika Zmítková

Zpracovala: Milena Jonešová, ved. učitelka s kolektivem

Platnost dokumentu: od 1.9.2015

Dodatek k ŠVP PV č. 3 byl projednán se zřizovatelem dne 27.8.2015

V Rasoškách dne 30.8.2015

.....
Ing. Monika Zmítková, ředitelka školy

razítko školy

Tímto dodatkem se upravuje školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání ve znění platných dodatků od 1.9.2015 takto:

- Personální a pedagogické zajištění – od 1.10.2015 mají všechny pedagogické pracovnice potřebnou odbornou kvalifikaci a pracují na plný úvazek
- Nadstandardní aktivity - výtvarný kroužek „Pracovité a tvořivé ručičky“, kroužek pilates a jógy pro děti „Ohebný človíček“, logopedický kroužek, ruší se pohádkový kroužek „Pohádkové hrátky“
- Došlo k přepracování TVP PV (snížení počtu podtémat) – podtémata se více prolínají a nejsou časově omezena
- TVP PV – týdenní plány nabyly jiné podoby, vše po dohodě a schválení na pedagogické radě 27.8.2015

Dodatek k ŠVP PV č. 4

Název školního vzdělávacího programu: Smějeme se se sluníčkem – Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání

Název školy: Základní škola a Mateřská škola Rasošky

Ředitelka právního subjektu: Ing. Monika Zmítková

Zpracovala: Milena Jonešová., ved. učitelka s kolektivem

Platnost dokumentu: od 1.9.2015

Dodatek k ŠVP PV č. 4 byl projednán se zřizovatelem dne 26.8.2020

V Rasoškách dne 31.8.2020

.....
Ing. Monika Zmítková, ředitelka školy

razítko školy

Tímto dodatkem se upravuje školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání ve znění platných dodatků od 1.9.2015 takto:

Věcné podmínky:

V 2. třídě byly vyřazeny starší počítače. Nakoupeny byly tablety a programovatelný robot Botley od Albi.

V umývárně 1.třídy byly odstraněny sítky na mýdlo a nahrazeny tekutým mýdlem s dávkovačem.

Řízení mateřské školy:

Rodiče jsou informováni o dění v MŠ nejen prostřednictvím webových stránek, informacemi na nástěnce nebo osobními rozhovory, ale nově také e-mailem a facebookovou skupinou Předškoláci ze Sluníček.

Spoluúčast rodičů a jiná spolupráce:

Rodiče budou pravidelně a dostatečně informováni o všem, co se v MŠ děje prostřednictvím učitelek, letáčků, písemných informací na nástěnkách v jednotlivých šatnách, e-mailu a facebookové skupiny Předškoláci ze Sluníček.

Rodiče dětí, pro které je předškolní vzdělávání povinné, budou v září proškoleni v práci s Microsoft Teams.

Provozní doba se prodlužuje z původních 6.30 – 15.45 na 6.30 – 16.00 hod.

Organizace vzdělávání – nadstandardní aktivity

V době epidemie covid-19 nebudou žádné nadstandardní aktivity uskutečňovány na základě hygienických a vládních nařízení. Sledujeme vývoj situace a další nařízení a doporučení.

Distanční výuka

Povinnost distančně vzdělávat má ve vymezených situacích mateřská škola ve vztahu k dětem, pro které je předškolní vzdělávání povinné. Plnění je v souladu s poskytnutým ŠVP PV v míře odpovídající okolnostem. Není tedy povinností naplnit obsah vzdělávání beze zbytku.

Zákonem stanovené povinnosti distančního vzdělávání nastává tehdy, pokud je MŠ uzavřena

v době krizového stavu z důvodu mimořádného opatření. Také nastává v případě, pokud není možná osobní přítomnost na základě nařízení karantény většiny dětí, u kterých je předškolní docházka povinná. Škola nemá povinnost poskytovat vzdělávání distančním způsobem v případě, že se opatření či karanténa týká pouze omezeného počtu dětí, které nepřekročí více jak 50 % dětí s povinnou předškolní docházkou.

V naší mateřské škole realizujeme distanční vzdělávání souběžně s prezenčním po celý školní rok. Rodiče mají možnost najít na webu školy úkoly pro děti, které se z různých důvodů nemohou účastnit vzdělávání v mateřské škole osobně, a to i při menší absenci dětí ve třídě.

Způsob vzdělávání na dálku v naší mateřské škole je realizován primárně tzv.: off-line výukou, která je vhodná u nejmladších dětí vzhledem ke specifickým potřebám účastníků a zajištění efektivních vzdělávacích pokroků zaměřující se především na praktické činnosti. Úkoly a videa (čtená pohádka, povídání o tématu, písničky, hádanky...) na každý týden, případně dva týdny nahráváme na sdílený google disk, odkaz na něj naleznou rodiče na webu školy. Rodičům, kteří nemají možnost si pracovní listy vytisknout, je vytiskneme ve škole a domluvíme se na způsobu doručení. Děti pracují v jimi zvoleném čase vlastním tempem na jim zadaných úkolech. Účastníci vypracované výstupy z realizovaných nabízených činností (např. fotodokumentace výkresů či výrobků, vypracované pracovní listy...) sdílejí na facebookové skupině naší MŠ, případně posílají emailem. Pracovní listy a obrázky nám děti po ukončení distančního vzdělávání donesou do školy.

Těžiště vzdělávání spočívá především v inspirativních tipech na společné aktivity dětí a rodičů v domácím prostředí, na tvoření, vyplňování pracovních listů, pohybové aktivity, společný poslech čtených pohádek atd.

Dodatek k ŠVP PV č. 5

Název školního vzdělávacího programu: Smějeme se se sluníčkem – Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání

Název školy: Základní škola a Mateřská škola Rasošky

Ředitelka právního subjektu: Ing. Monika Zmítková

Zpracovala: Šárka Jechová, DiS., ved. učitelka s kolektivem

Platnost dokumentu: od 1.9.2015

Dodatek k ŠVP PV č. 5 byl projednán se zřizovatelem dne 27.8.2021

V Rasoškách dne 30.8.2021

.....
Ing. Monika Zmítková, ředitelka školy

razítko školy

Tímto dodatkem se upravuje školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání ve znění platných dodatků od 1.9.2015 takto:

Řízení mateřské školy:

Rodiče jsou informováni o dění v MŠ nejen prostřednictvím webových stránek, informacemi na nástěnce nebo osobními rozhovory, ale nově také e-mailem a facebookovou skupinou Předškoláci ze Sluníček.

Personální a pedagogické zajištění:

Vedoucí učitelka Milena Jonešová na vlastní žádost byla přeřazena na pozici asistenta pedagoga od 1.9.2021. Bude zajišťovat péči o dítě s SVP ve 2.třídě.

Ve 2. třídě se služby učitelek překrývají až na pobyt venku, kdy je nutné zajistit bezpečnost dětí. V 1.třídě pracuje s učitelkou do příchodu druhé učitelky chůva, což umožňuje organizovat individuální péči o děti mladší tří let a rozvoj sebeobsluhy a adaptaci dětí.

V 1. třídě pracuje nová učitelka Hana Blažková, která si v současné době doplňuje kvalifikaci.

Provozní doba se prodlužuje z původních 6.30 – 16.00 na 6.30 – 16.30 hod.

Organizace vzdělávání – nadstandardní aktivity

V době epidemie covid-19 nebyly žádné nadstandardní aktivity uskutečňovány na základě hygienických a vládních nařízení. Pro školní 2021/22 zatím nelze žádné tyto aktivity naplánovat ze stejných důvodů. Sledujeme vývoj situace a další nařízení a doporučení.

Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami –

- Jazyková příprava dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka

Děti, které pocházejí z jiného jazykového a kulturního prostředí, potřebují podporu učitele mateřské školy při osvojování českého jazyka. Mnohé jazyky se od češtiny výrazně liší, a jestliže rodiče sami neovládají češtinu na úrovni blízké se roditelmu mluvčímu, nemohou své děti v poznávání českého jazyka podpořit a děti se ocitají ve znevýhodněné pozici. Je třeba věnovat zvýšenou pozornost tomu, aby děti s odlišným mateřským jazykem (OMJ) při přechodu na základní školu měly dostatečné jazykové a sociokulturní kompetence v českém jazyce, které jim umožní plnohodnotně se zapojit do výuky a umožní školní úspěch.

Pro děti s nedostatečnou znalostí českého jazyka je poskytována jazyková příprava pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání. Jako podpůrný materiál využíváme Kurikulum češtiny jako druhého jazyka pro předškolní vzdělávání.

Pokud je v mateřské škole 1 – 3 děti cizince v povinném předškolním vzdělávání, poskytujeme jim individuální jazykovou podporu v rámci běžných vzdělávacích činností. V případě počtu 4 a více dětí cizinců v povinném předškolním vzdělávání již není možné se jim v rámci vzdělávání ve třídě dostatečně věnovat a poskytovat jim dostatečnou jazykovou přípravu, proto je třeba jim zřídit skupinu pro jazykovou přípravu. Pokud tato situace nastane, budeme této skupině poskytovat jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání v rozsahu jedné hodiny týdně. Tato hodina bude rozdělena do dvou nebo více bloků v průběhu týdne.

Při práci s dítětem s OMJ dodržujeme následující zásady:

- hovoříme pomalu a zřetelně; stojíme čelem k dítěti
- k hovoru využíváme témata, která jsou dítěti známá a blízká
- užíváme ustálené jednoduché instrukce a slovní spojení, instrukce sdělujeme poslopně po jedné
- klademe jednoduché otázky, dáváme dostatek času na odpověď
- při použití jazykových prostředků současně napomáháme dítěti k porozumění využíváním neverbálních prostředků (gesta, mimika), pokud je to možné, řeč opíráme o vizuální oporu (obrázky, předměty)
- srozumitelně a vstřícně seznamujeme dítě s uspořádáním dne a nastavenými pravidly, používáme k tomu dostupnou oporu včetně spolupráce s ostatními dětmi
- seznamujeme dítě se základy české kultury a společnosti, života v obci, a to v běžných situacích, které se dítěte a jeho života bezprostředně dotýkají.

Dodatek k ŠVP PV č. 6

Název školního vzdělávacího programu: Smějeme se se sluníčkem – Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání

Název školy: Základní škola a Mateřská škola Rasošky

Ředitelka právního subjektu: Ing. Monika Zmítková

Zpracovala: Šárka Jechová, DiS., ved. učitelka s kolektivem

Platnost dokumentu: od 1.9.2015

Dodatek k ŠVP PV č. 5 byl projednán se zřizovatelem dne 26.8.2022

V Rasoškách dne 30.8.2022

.....
Ing. Monika Zmítková, ředitelka školy

razítko školy

Tímto dodatkem se upravuje školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání ve znění platných dodatků od 1.9.2015 takto:

Personální a pedagogické zajištění:

V 1. třídě se služby učitelek překrývají již od 9 hod., pro lepší adaptaci malých dětí, kterých v tomto školním roce nastoupí mnoho. Do pobytu venku pracuje s dětmi ve třídě také chůva, což umožňuje organizovat individuální péči o děti mladší tří let a rozvoj sebeobsluhy a adaptaci dětí.

Paní učitelka Hana Blažková má již doplněnou kvalifikaci.